metropool
regioamsterdam

Voortgangsnota 2023

CONCEPT 21 februari 2024

CONCEPT

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Uitgelicht

Door constructief met elkaar samen te werken in de Metropoolregio Amsterdam hebben we ook in 2023 weer een reeks mooie resultaten met elkaar bereikt. In deze Voortgangsnota treft u een overzicht van uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten per uitvoeringslijn uit de MRA Agenda.

In onderstaand overzicht zijn alvast enkele in het oog springende resultaten uitgelicht:

- 2023 was het eerste jaar waarin het Aanjaagbudget actief was. Er zijn dit jaar 8 aanvragen gehonoreerd, voor een totaal bedrag van 380.000 euro. Daarbij zaten bijvoorbeeld aanvragen voor een onderzoek naar de arbeidsmarkt, het verstevigen van het actienetwerk GasTerug, het opstellen van een handelingspespectief voor preventie en het helpen van gemeenten bij juridische of wettelijke complicaties bij het aanjagen van houtbouw.
- Pilot MRA vertegenwoordiging in Brussel: betere aansluiting op de netwerken in Brussel en contacten gelegd met relevante instanties en personen
- De Hydrogen Hub Noord-Holland is verkozen tot Hydrogen Valley of the Year: door deze status vergroten we onze kans op co-financiering van projecten, en zijn we beter in staat om beleid te beinvloeden.
- In 2023 hebben we weer een State of the Region georganiseerd, waarbij de oproep 'Anders kijken, Anders doen' centraal stond.
- Actieve en ondersteunende inhoudelijke bijdrage vanuit de MRA directie in de organisatie van bijna 20 deelregionale raads- en Statenleden bijeenkomsten in het kader van de nieuwe MRA Agenda en de Verstedelijkingsstrategie/Novex.
- Zeven podcasts in de reeks Metropoolregio Actueel via o.a. Spotify
- Bedrijventerreinenstrategie MRA opgesteld inclusief het daarin opgenomen programma van zes elkaar versterkende lijnen en bijbehorende afspraken, en deze in het BO Economie vastgesteld
- De doelstelling oim ten minste 10% van al onze inkoop als overheden circulair te doen is behaald. 19 van onze deelnemers zitten daar fors boven, waarvan er 6 al zo rond de 30% zitten.
- Voor bestaande bedrijventerreinen in de MRA is een aanzet gegeven om tot circulaire afval verwerking te komen: op 3 bedrijventerreinen zijn pilots gestart om die te doorlopen in 2024. Op basis van de resultaten daarvan zal in 2024 worden besloten over al dan niet MRA brede voortzetting

CONCEPT

- Om een zo objectief mogelijk inzicht te krijgen in de feiten en cijfers rond datacenters heeft Stratix in opdracht van MRA overheden in 2023 de rapportage objectivering datacenters opgeleverd. Om tot maximale objectiviteit van de rapportage te komen, is de Vlaamse professor Steven Latré gevraagd om een review te schrijven op het rapport van Stratix.
- Er zijn voor de uitvoeringsagenda NOVEX profielen opgesteld om de woon-werk balans te verbeteren in de deelregio's, hierover zijn gesprekken gevoerd met de deelregio's om deze te concretiseren. Dit is ook gedaan voor de economische profielen.
- Er is in het BO leefomgeving afgesproken om te komen tot 3 concrete pilots voor mogelijke financieringsvormen klimaatmaatregelen bestaand en bebouwd gebied
- De woondealafspraken zijn ondertekend. Met deze ondertekening hebben we afgesproken van 2023-2031 171.200 woningen te bouwen waarvan 2/3e betaalbaar (sociale huur en middelduur). Om dit te realiseren hebben we afgesproken met het Rijk dat de realisatie alleen lukt als het Rijk haar aandeel neemt in het oplossen van de kritische succesfactoren voor woningbouw, te weten: Elektriciteitsnetwerken, Stikstof, Geluid, Betaalbaarheid, Mobiliteit, Voldoende focus op uitvoering en verduurzaming en verbetering van de bestaande voorraad.
- De MRA heeft afspraken met de Rijksoverheid gemaakt over de realisatie van 5.000 extra flexwoningen boven op de woondealafspraken over woningaantallen.
- Ontwerpend onderzoek 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi- en Vechtstreek'
- Uniforme MRA-stresskaarten voor de klimaatatlas zijn ontsloten via mra.klimaatatlas.net;
- De Groene Menukaart voor Bibliotheken is in juni 2023 gelanceerd. De Groene Menukaart voor Bibliotheken is een praktisch hulpmiddel dat helpt te focussen op de specifieke aspecten van panden waarin bibliotheken zich bevinden.
- Er is een dieuwe MRA strategie voor toerisme vastgesteld;
- De MRA is gestart met MIRT-verkenning doortrekken Noord/Zuidlijn en Sluiten Ringlijn en is voorkeursbesluit genomen om MIRT-project 3e perron Amsterdam-Zuid naar een nieuwe fase te promoveren.
- Door betrokken wegbeheerders (o.a. gemeenten) en regionale overheden is in 2023 gewerkt aan het realiseren van doorfietsroutes. Fietsroutes zijn gerealiseerd of in uitvoering genomen, studies zijn gestart naar verbetermogelijkheden. De rol van de MRA is hier gelegen in de onderlinge afstemming. Vooral waar het gaat om projecten die over de bestuurlijke grenzen heen gaan. Mooie voorbeelden van dergelijke studies zijn in 2023 de studie F205 Geniedijkroute Haarlem-Hoofddorp en de studie Doorfietsroute Corridor Amsterdam – Hoorn tussen Zaanstad en Hoorn. Hierin werken Vervoerregio Amsterdam en provincie Noord-Holland samen met de betreffende gemeenten.

CONCEPT

- ➔ Er is een potentietool ontwikkeld die regelmatig geraadpleegd wordt door gemeenten. Doel van de tool is om inzichtelijk te maken wat mogelijke effecten zijn van maatregelen die zijn gericht op het bevorderen van duurzame mobiliteit.
- ➔ Enzovoort… !

CONCEPT

Overzicht voortgang uitvoering MRA Agenda

Uitvoeringslijn		Loopt voorspoedig	Op schema	Onvoldoende Voortgang
0.1	Visie op de regio en samenwerking			
0.2	Samenwerking Rijk en EU			
0.3	De MRA als netwerkorganisatie			
0.4	Kennishuis MRA			
0.5	Verantwoording			
1.1	Regionale Economische Strategie			
1.2	Werkmilieus (Plabeka)			
1.3	Human Capital			
1.4	Aanjagen marktinitiatieven transitieopgaven			
1.5	Energieinfra en data infra			
2.1	Verstedelijkingsstrategie			
2.2	Wonen			
2.3	Landschap			
2.4	Transitieopgaven leefomgeving			
2.5	Kunst, Cultuur en Erfgoed			
2.6	Recreatie en Toerisme			
3.1	Schaalsprong mobiliteitsysteem			
3.2	Fiets			
3.3	Duurzame en innovatieve mobiliteit			

CONCEPT

1. Inleiding

1.1 Doel en status van de Voortgangsnota

Voor u ligt de Voortgangsnota voor de Metropoolregio Amsterdam over het jaar 2023. De Voortgangsnota ugaat op hoofdlijnen in op welke activiteiten in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en welke resultaten daarbij zijn behaald. Het doel van het dit document is om te faciliteren dat de leden van gemeenteraden en Provinciale Staten in de MRA op inhoud in gesprek kunnen gaan met hun bestuurders en ze zaken kunnen meegeven die zij van belang vinden voor de regionale samenwerking. De Voortgangsnota is daarmee een informatief document.

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de realisatie van de MRA Agenda vindt elke vier jaar plaats als de looptijd van de MRA-Agenda afloopt.

Leeswijzer

De opbouw van de Voortgangsnota is gekoppeld aan de uitvoeringslijnen van de MRA Agenda. Per uitvoeringslijn is eerst in het blauw opgenomen wat de doelstelling uit de MRA Agenda is en vervolgens is op hoofdlijnen aangegeven wat in 2023 de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten zijn. Dit levert een korte en bondige tekst per uitvoeringslijn op, maar vanwege het aantal uitvoeringslijnen is de totale hoeveelheid informatie toch aanzienlijk. Daarom is hieronder in een korte inhoudsopgave weergegeven op welke pagina de informatie over welke uitvoeringslijn te vinden is.

Een andere afspraak uit de Samenwerkingsafspraken is om in de Voortgangsnota ook suggesties op te nemen voor gesprekspunten of vraagstukken die in het gesprek tussen de raden en Staten en hun besturen kunnen worden benut om het gesprek over de MRA te voeren. Een aantal suggesties voor deze gesprekspunten of vraagstukken is opgenomen bij de betreffende uitvoeringslijnen.

CONCEPT

1.2 Inhoudsopgave

De uitvoeringslijnen van de MRA Agenda zijn in deze Voortgangsnota terug te vinden op de volgende pagina's:

0.1 - Samenbindende visie op de regio en de samenwerking 9
0.2 - Samenwerking Rijk en EU 9
0.3 - De MRA als netwerkorganisatie 11
0.4 - KennisHuis MRA 12
0.5 - Verantwoording 14

1.1 - Regionale Economische Strategie 16
1.2 - Werkmilieus (Plabeka) 16
1.3 - Human Capital 17
1.4 - Aanjagen Marktinitiatieven voor de transitieopgaven 19
1.5 - Energieinfrastructuur en Datainfrastructuur 21

2.1 - Verstedelijkingsstrategie 24
2.2 - Wonen 26
2.3 - Landschap 28
2.4 - Transitieopgaven leefomgeving 29
2.5 - Kunst, Cultuur en Erfgoed 31
2.6 - Recreatie en Toerisme 32

3.1 - Schaalsprong mobiliteitsysteem 35
3.2 - Fiets 37
3.3 - Duurzame en innovatieve mobiliteit 39

Verklarende lijst van woorden en afkortingen 42

CONCEPT

2. Wat hebben we gedaan in 2023?

In dit hoofdstuk zal van de vier inhoudelijke bestuurlijke gremia (het Bestuur en de drie Platforms) op hoofdlijnen inzichtelijk worden gemaakt welke activiteiten het afgelopen jaar zijn uitgevoerd en welke resultaten daarbij zijn geboekt. Daarbij is zo veel mogelijk de indeling aangehouden van de uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda. Per uitvoeringslijn is eerst (in het blauw) de bijbehorende doelstelling en toelichting daarop uit de MRA Agenda opgenomen, en wordt daarna puntsgewijs eerst een toelichting gegeven op de activiteiten die zijn uitgevoerd en daarna de resultaten benoemd die daarbij zijn behaald.

2.1 Het Bestuur

Het MRA Bestuur bestaat uit de burgemeester van Amsterdam, de CdK's van beide provincies en zeven wethouders uit de drie Platforms, afkomstig uit de zeven deelregio's van de MRA. Het Bestuur fungeert als dagelijks bestuur van de MRA. Zij stuurt op de realisatie van de centrale ambities en doelstellingen en de integrale uitvoering van de MRA Agenda. Het Bestuur is daarbij het gezicht van de MRA, zowel intern als extern. Deze rol heeft het afgelopen jaar steeds verder vormgekregen. De rol en positie van het dagelijks bestuur ten opzichte van de Platforms, de Algemene Vergadering (AV) en de MRA Raadtafel begint eveneens vorm te krijgen.

Dit jaar stond voor een groot deel in het teken van het opstellen van een nieuwe MRA Agenda. Een 80% versie van deze agenda zal in maart naar alle deelnemers worden verzonden voor wensen en opvattingen. Ook is er weer een Voortgangsnota opgesteld, en een Termijnagenda. Verder heeft het bestuur een groot aantal activiteiten voor de lobby ondernomen, zowel in Den Haag als Europa.

Voor de State of the Region heeft het Bestuur een oproep geschreven 'anders kijken, anders doen'. Doel van deze oproep is om de samenwerking tussen overheden, maar ook de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen te intensiveren, om zo samen de transities waar we voor staan het hoofd te kunnen bieden.

2023 was het eerste jaar waarin het Aanjaagbudget actief was. Er zijn dit jaar 8 aanvragen gehonoreerd, voor een totaal bedrag van 380.000 euro. Daarbij zaten bijvoorbeeld aanvragen voor een onderzoek naar de arbeidsmarkt, het verstevigen van het actienetwerk GasTerug, het opstellen van een handelingspespectief voor preventie en het helpen van gemeenten bij juridische of wettelijke complicaties bij het aanjagen van houtbouw.

CONCEPT

Uitvoeringslijn 0.1 - Samenbindende visie op de regio en de samenwerking

Doel: Een integrale gezamenlijke visie op de regio en de MRA-samenwerking, die richting geeft aan het handelen van de MRA en die partners enthousiast maakt om met de MRA samen te werken.

- Inhoud geven aan de samenbindende visie op de regio, samen met partners
- Bewaken van de samenhang tussen de MRA-activiteiten en hun bijdrage aan de visie
- Uitdragen van de visie (promotie)
- Actualiseren van de MRA Agenda in 2024, of eerder als daartoe aanleiding is

Activiteiten in 2023

- Een integrale gezamenlijke visie op de regio krijgt vorm in verschillende trajecten waarin multidisciplinair gewerkt wordt aan strategieën voor de lange termijn. Voorbeelden zijn de Verstedelijkingsstrategie (zie uitvoeringslijn 2.1), maar ook het Rijk-regio-programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid. Ook de nieuwe MRA Agenda waar we het afgelopen jaar hard aan hebben gewerkt bevat elementen van een visie.

Resultaten in 2023

- ✓ In 2023 is verder gewerkt aan het maken van de afspraken met het Rijk over bovengenoemde programma's (Verstedelijkingsstrategie en Samen Bouwen aan Bereikbaarheid) en aan de uitvoering van de lopende MRA Agenda
- ✓ In 2023 hebben we hard gewerkt aan de opzet en inhoud van de nieuwe MRA Agenda. De 80% versie van deze agenda zal op 22 maart 2024 in de AV worden besproken, en daarna voor wensen en opvattingen worden vrijgegeven voor verzending aan alle deelnemers.

Uitvoeringslijn 0.2 - Samenwerking Rijk en EU

Doel: Goede en vruchtbare samenwerking met het Rijk en de EU.

- Coördineren van contacten en samenwerkingen met het Rijk en de EU gerelateerd aan de MRA-opgaven
- Voeren van een gezamenlijke (internationale) lobbyagenda en daarbij coalities binnen de regio ontwikkelen waar kennisinstellingen en bedrijfsleven onderdeel van kunnen zijn
- Zorgen voor de randvoorwaarden binnen de MRA, zoals een juridische basis, expertise, capaciteit en procesafspraken, waarmee de kansen op het verkrijgen van fondsen van het Rijk en Europa voor MRA-opgaven wordt vergroot

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Bestuur

CONCEPT

Activiteiten in 2023

- We hebben de coordinatie van de lobby richting Rijk en EU gevoerd, inhoudelijk geladen vanuit de MRA opgaven.
- We hebben voor het uitvoeren van de lobby activiteiten coalities gesmeed met kennisinstellingen en bedrijven die onze proposities krachtiger maakten
- We zijn gestart met de pilot van een MRA vertegenwoordiging in Brussel

Resultaten in 2023

- ✓ Pilot MRA vertegenwoordiging in Brussel: betere aansluiting op de netwerken in Brussel en contacten gelegd met relevante instanties en personen
- ✓ Twee bestuurlijke werkbezoeken aan Brussel voor MRA thema's. In deze werkbezoeken is ondermeer gepleit voor projecten die in onze regio van belang zijn voor duurzamere mobiliteit en de ontwikkeling van internationaal spoor.
- ✓ De Hydrogen Hub Noord-Holland is verkozen tot Hydrogen Valley of the Year: door deze status vergroten we onze kans op co-financiering van projecten, en zijn we beter in staat om beleid te beinvloeden.
- ✓ De Europese Commissie heeft de MRA erkend als circulaire koploper en betrokken partner binnen het CCRI-Netwerk. Hierdoor kunnen we onze invloed op regelgeving voor duurzaam bouwen en textiel vergroten, evenals de kans op cofinanciering voor projecten in deze thema's.
- ✓ We hebben ons als MRA laten ien op de EMA conferentie in Helsinki, en er daar voor gezorgd dat de conferentie van de EMA in 2024 plaats vindt in de MRA.
- ✓ We hebben gezamenlijk opgetrokken rondom de landelijke verkiezingen, onder meer op het thema mobiliteit en grote projecten. Deze gezamenlijke inzet lijkt er voorzichtig toe te leiden dat het voorgenomen terugtrekken van toegezegde investeringen door het Rijk wellicht teruggedraaid zal worden.

Wat hebben we niet gedaan?

- X We waren voor dit jaar voornemens om voor onze vertegenwoordiging in Brussel een lanceringsevent te organiseren. Het programma wat we hiervoor konden realiseren en de aanmeldingen waren echter niet conform verwachting. Daarom is ervoor gekozen het event uit te stellen, en te verkennen hoe we hier in 2024 een meer passende vorm voor kunnen vinden.

Relevante links:

Pilot vertegenwoordiging in Brussel
Bestuurlijke werkbezoeken

CONCEPT

Hydrogen Valley of the Year
EMA Conferentie

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Hoe kunnen we als MRA de impact in Den Haag en/of Brussel vergroten, ten opzichte van bestaande coalities als VNG, G4, IPO, G40 etc? Volstaat de bandbreedte van de afspraken in de MRA-agenda, of zou je als MRA ook andere zaken moeten oppakken?

Uitvoeringslijn 0.3 - De MRA als netwerkorganisatie

Doel: De kracht van het MRA-netwerk vergroten en beter benutten, en sterkere verbindingen tussen het MRA-netwerk en partners (andere overheden zoals het Rijk en de waterschappen, Amsterdam Economic Board en ook breder het bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, etc.).

- Verder ontwikkelen van de MRA als netwerkorganisatie door overzichtelijke communicatie over activiteiten, contactpersonen per onderwerp, netwerkactiviteiten als congressen en/of thematische bijeenkomsten
- Vanuit de MRA-activiteiten netwerken opbouwen in en tussen de deelregio's
- Gericht ontwikkelen van relaties met andere stedelijke regio's op basis van gedeelde opgaven enbelangen

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Bestuur (voor congressen en bijeenkomsten) en het Platform Economie (voor bijdragen aan de Board en de ROM InWest)

Activiteiten in 2023

- Financiering van de Amsterdam Economic Board
- Financiering van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest
- Organisatie van diverse symposia en netwerkbijeenkomsten
- Communicatie (zie hiervoor verder uitvoeringslijn 0.5)
- Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een intensievere samenwerking tussen de Amsterdam Economic Board en de ROM InWest. Deze samenwerking zou moeten resulteren in een beter functionerend regionaal ecosysteem van innovatieve bedrijven en kennisinstellingen, duidelijke aanspreekpunten voor het regionaal bedrijfsleven en meer efficiency bij de inzet van de middelen van de MRA.

Resultaten in 2023

- ✓ Eind 2023 is de verkenning afgerond, en zijn gerichte aanbevelingen gedaan voor verbeteringen. Medio 2024 zullen de Board en de ROM komen met een voorstel over de wijze waarop zij de aanbevelingen gaan implementeren. Dit voorstel zal de basis

CONCEPT

vormen voor meerjarige (financiele) afspraken tussen de MRA enerzijds en de ROM InWest en de Board anderzijds

- ✓ In 2023 hebben we weer een State of the Region georganiseerd, waarbij de oproep 'Anders kijken, Anders doen' centraal stond.
- ✓ In navolging op die State of the Region is ook een avondbijeenkomst georganiseerd voor alle raads en Statenleden om met elkaar door te praten over deze oproep in relatie tot de nieuwe MRA Agenda.
- ✓ Netwerkbijeenkomst voor alle leden en plaatsvervangend leden van de MRA Raadtafel
- ✓ Actieve en ondersteunende inhoudelijke bijdrage vanuit de MRA directie in de organisatie van bijna 20 deelregionale raads- en Statenleden bijeenkomsten in het kader van de nieuwe MRA Agenda en de Verstedelijkingsstrategie/Novex.

Relevante links:
State of the Region 2023
Anders kijken, anders doen

Uitvoeringslijn 0.4 - KennisHuis MRA
Doel: Inzicht bieden in relevante ontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam en ontsluiten van in de MRA beschikbare kennis en expertise.

- Zorgen voor duiding van ontwikkelingen binnen de MRA, waarbij jaarlijks belangrijke ontwikkelingen en trends met het netwerk worden gedeeld, in samenwerking met regionale en nationale kennisinstellingen
- Zorgen voor goede ontsluiting van de binnen de MRA beschikbare kennis en expertise, uitgevoerde onderzoeken en ontwikkelde handreikingen

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Bestuur (voor kennisdeling in het algemeen) en het Platform Economie (voor de Economische Verkenningen)

Activiteiten in 2023

- Late opstellen en begeleiden van de Economische Verkenningen MRA 2023 (EVMRA)
- Side-event Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam tijdens State of the Region
- Participatie in het Open Research Platform
- Plan van aanpak gemaakt voor inrichting 'Huis van de Regio'
- Na de Provinciale Statenverkiezingen in beide provincies voor alle nieuwe Statenleden een opmaat programma aangeboden in het kader van het introductieprogramma.

CONCEPT

- MRA-kennissessie voor alle ambtenaren van de platforms Economie, Mobiliteit en Ruimte over de Verstedelijkingsstrategie/Novex
- Intranet opgeleverd voor medewerkers MRA
- Ketendag Textiel: kijkje achter de schermen van circulaire textielinitiatieven voor bestuurders en ambtenaren
- Kennissessie voor ambtenaren over energierechtvaardigheid
- Kennissessie over datacenters
- Kennismissie naar New York over toekomstbestendig bouwen
- Onderzoek WiMRA (Wonen in de Metropoolregio Amsterdam) van start gegaan
- Bijeenkomst over circulaire bedrijventerreinen
- Vertegenwoordiging op vastgoedbeurs Provada

Resultaten in 2023

- ✓ Actualisatie brede MRA-monitor 'Staat van de Metropoolregio Amsterdam'
- ✓ Structuur en overzicht pagina's MRA op Open Research Platform verbeterd
- ✓ Speciaal onderdeel op MRA-website ter ondersteuning van nieuwe Provinciale Staten
- ✓ Zeven podcasts in de reeks Metropoolregio Actueel via o.a. Spotify
- ✓ Implementatie MRA Intranet
- ✓ Handreiking Brede Welvaart ontwikkeld door trainees TMRA
- ✓ Publicatie Migratiemonitor MRA 2023
- ✓ Publicatie periodieke prognoses aardgasverbruik in de MRA
- ✓ Publicatie onderzoek toekomstbestendigheid Heuvelrug Gooi en Vechtstreek
- ✓ Investeringen in noodzakelijke transities in kaart gebracht
- ✓ Rapportage Feiten en fictie rond datacenters ontrafeld gepubliceerd
- ✓ Onderzoek naar kosten en baten van binnenstedelijk bouwen gepubliceerd
- ✓ Inzichten over internationale migranten in infographic
- ✓ Online platform geeft inzicht in duurzame verwerking afvalstromen bedrijven
- ✓ Groene Menukaart voor verduurzamen bibliotheekgebouwen gepubliceerd
- ✓ Economische Verkenningen MRA 2023 (EVMRA) gepubliceerd

Relevante links:

Economische Verkenningen Metropool Regio Amsterdam 2023

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Aan welk type kennis op de schaal van de MRA hebben colleges en raden en Staten behoefte?

CONCEPT

Uitvoeringslijn 0.5 - Verantwoording

Doel: Degelijke verantwoording van de MRA-activiteiten en transparantie.

- Zorgen voor heldere en overzichtelijke verantwoording van de activiteiten van de MRA aan gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van de Vervoerregio Amsterdam.
- Zorgen dat de verantwoording tijdig plaatsvindt en dat informatie online goed vindbaar is

Activiteiten in 2023

- Inhoudelijke ondersteuning aan onderhandelaars en schrijvers van college- of Statenprogramma's
- In het kader van het inwerken van de nieuwe Statenleden ondersteuning verleend aan het introductieprogramma
- Vier bijeenkomsten georganiseerd voor MRA Raadtafel en een extra bijeenkomst (heisessie) georganiseerd voor de Raadtafel met alle leden en plaatsvervangers (kennismaking en werkwijze)
- Implementatie OBI4wan, tool voor (social) media monitoring
- Bijeenkomsten met hoofden Communicatie van de MRA-deelnemers
- Transparantie en heldere communicatie door het jaar heen via de MRA-website, nieuwsbrieven, filmpjes, via sociale media en andere communicatie-uitingen
- Het opstellen van een MRA Meerjarenbegroting en de Termijnagenda, en het door ontwikkelen van de Termijnagenda
- Opstellen van de eerste MRA Voortgangsnota (over 2022)
- Metropoolredactie van start gegaan (proactieve persbenadering)
- Podcastreeks Metropoolregio Actueel ter ondersteuning van het traject van de nieuwe MRA Agenda

Resultaten in 2023

- ✓ Maandelijks Bericht aan Raden en Staten
- ✓ Maandelijkse externe nieuwsbrief gepubliceerd
- ✓ Procesnotitie om te komen tot een nieuwe MRA Agenda
- ✓ Op basis van de MRA Agenda een jaarplanning 2024 opgesteld van alle MRA-activiteiten voor het bestuur en de platforms
- ✓ Een nieuwe proces- en communicatieafspraak over het gebruik van de Termijnagenda, voorzien van advies van MRA Raadtafel
- ✓ Huisstijl MRA uitgebouwd voor partners, zoals de Traineepool MRA en Smart Mobility Platform MRA
- ✓ Vastgestelde Voortgangsnota 2022

CONCEPT

- ✓ Doorlopende berichtgeving via website MRA, LinkedIn en X, persbenadering, intranet
- ✓ Podcastserie Metropoolregio Actueel

Relevante links:
Metropoolregio Actueel | Podcast on Spotify
Termijnagenda en Voortgangsnota

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Op welke wijze zou het draagvlak onder de deelnemers voor de MRA samenwerking nog verder kunnen worden vergroot?

2.2 Platform Economie

Het economisch herstel na de corona-periode heeft zich ook in 2023 doorgezet, zowel op MRA schaal als in de verschillende deelregio's. Tegelijkertijd – zoals ook in de Economische Verkenningen van de Metropoolregio uitgebreid wordt toegelicht – doet de regio het niet op alle terreinen van het maatschappelijke functioneren goed. Op verschillende Brede Welvaart indices blijft de regio achter.

Met het economisch beleid binnen de MRA hebben we daar ook in 2023 op proberen in te spelen. Via het programma circulaire economie is – samen met andere partners – gewerkt aan de verduurzaming van de economie. Dit gaat met kleine stappen, maar het was goed te zien dat ondanks de economische groei het totale energieverbruik weer is afgenomen. Wel lopen bedrijven bij de energietransitie steeds meer aan tegen de knelpunten op het electriciteitsnetwerk, waardoor de overgang van fossiel naar duurzame energie vertraging oploopt.

In 2023 hebben we in het platform Economie ook weer een set belangrijke afspraken gemaakt. Op het gebied van de bedrijventerreinen (met de Bedrijventerreinenstrategie) en toerisme (Strategische Agenda Toerisme) hebben we niet alleen de gezamenlijk koers bepaald, maar ook afgesproken hoe we er met elkaar invulling aan gaan geven. Daarom zal 2024 voor deze dossiers het jaar van de uitvoering worden.
Ook hebben we met de ontwikkelingsmaatschappij ROM-InWest en de Amsterdam Economic Board afspraken gemaakt over de wijze waarop zij intensiever gaan samenwerken. Met Horizon en ROM-Utrecht moeten we hierover nog in gesprek. Dit om tot een efficiëntere en meer toegankelijk structuur te komen voor het ondersteunen van het innovatief bedrijfsleven

CONCEPT

Uitvoerigslijn 1.1 - Regionale economische strategie

Doel: Een gezamenlijke koers voor de inzet van de MRA en afzonderlijke deelnemers op economische ontwikkeling in de regio (inclusief onderwijs-arbeidsmarkt en innovatiebeleid), algemene promotie in lijn met deze strategie.

- Inhoud geven aan de regionale economische strategie voor de Metropoolregio Amsterdam, in nauwe samenhang met de verstedelijkingsstrategie en de lange termijnstrategie voor het mobiliteitssysteem
- (Inter)nationale promotie van de economische kracht van de regio en deelregio's
- Monitoren van de regionale economische strategie voor de MRA

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- Voor de Economisch Ruimtelijke Profielen is een ronde gemaakt langs alle deelregio's (beleidsadviseurs/ programmacoördinatoren economie) om op te halen welke innovatieve ecosystemen in de regio gedefinieerd konden worden.
- Ook is informatie opgehaald over de overige (minder innovatieve) bedrijvigheid.

Resultaten in 2023

- ✓ Bovenstaande ronde heeft geleid tot een uitgebreid overzicht van de economieën van de deelregio's. Ook is in kaart gebracht welke mogelijke kruisbestuivingen er zijn tussen de verschillende innovatieve ecosystemen.
- ✓ Tenslotte is ook een start gemaakt met het in kaart brengen van maatregelen die nodig zijn om de innovatieve ecosystemen te laten floreren. Dit kan gaan om maatregelen op deelregionaal niveau of op MRA niveau, maar ook om maatregelen waarvoor betrokkenheid van het Rijk nodig is. Voor deze laatste maatregelen moet vervolgens worden gekeken in hoeverre ze aansluiten bij het kader van de NOVEX MRA.

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Op dit moment is met name de vraag of de deelregio's zich herkennen in de geschetste profielen. Deze zijn al aan het AO en het DO Economie voorgelegd ter instemming. De maatregelen worden nog nader uitgewerkt; in Q3 2024 kunnen deze onderwerp van bespreking worden voor raden en Staten.

Uitvoeringslijn 1.2 - Werkmilieus (Platform Bedrijventerreinen en Kantoren (Plabeka))

Doel: Ontwikkeling van werkmilieus in de MRA in lijn met de regionale economische strategie en bijdragen aan de verduurzaming van bedrijventerreinen, profilering en acquisitie in lijn met de regionale economische strategie en goede begeleiding van bedrijfsverhuizingen binnen de regio ten behoeve van transformatie van werklocaties.

CONCEPT

- Regie voeren op de ontwikkeling van werkmilieus op basis van de regionale economische strategie en de verstedelijkingsstrategie (opgave 2), met bijzondere aandacht voor verduurzaming van bedrijventerreinen
- Gezamenlijke profilering en marketing van de werkmilieus en gezamenlijke acquisitie in lijn met de regionale economische strategie
- Uitwerken van een 'overloopstrategie', met onder meer een bedrijvenloket voor centrale coördinatie van bedrijfsverhuizingen bij de transformatie van werklocaties

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- Afstemming van regionale ontwikkelingen werklocaties/bedrijventerreinen
- Financiering en aansturing van het Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen
- Input geleverd voor- en actief betrokken bij de NOVEX MRA
- Bedrijventerreinenstrategie MRA opgesteld
- Selecteren en aanmoedigen beheer, energietransitie en verduurzaming bij concrete werklocaties
- Opname pilot podcast bedrijventerreinen MRA
- Voorbereiden opname podcast toekomstbestendige bedrijventerreinen MRA

Resultaten in 2023

- ✓ Bedrijventerreinenstrategie MRA opgesteld inclusief het daarin opgenomen programma van zes elkaar versterkende lijnen en bijbehorende afspraken, en deze in het BO Economie vastgesteld
- ✓ Bedrijventerreinstrategie MRA aanbieden aan alle colleges van alle MRA-gemeenten en provincies en te vragen deze middels een besluit te onderschrijven
- ✓ Opname pilot podcast bedrijventerreinen in de MRA
- ✓ Atlas en Dashboard Plabeka doorontwikkeld
- ✓ Monitor Plabeka is vastgesteld

Relevante links:

Bedrijventerreinenstrategie MRA

CONCEPT

Uitvoeringslijn 1.3 - Human Capital

Doel: Regie op de regionale arbeidsmarkt (in samenwerking met de arbeidsmarktregio's) en op regionaal onderwijs-arbeidsmarktbeleid, uitvoering van relevante onderwijs-arbeidsmarktprogramma's en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationaal talent met inzet op de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt en basisvoorzieningen als wonen en onderwijs.

- Opzetten en uitrollen van Human Capital Agenda's voor cruciale sectoren en met oog voor de bestaande mismatch op de arbeidsmarkt, een voorbeeld is de Human Capital Agenda Energietransitie
- Coördineren van en participeren in publiek-private samenwerkingen gericht op de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en 'leven lang ontwikkelen' in het licht van de transitie van de arbeidsmarkt, voorbeelden zijn House of Skills en TechConnect
- Activiteiten die bijdragen aan de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt, de woningmarkt en onderwijs voor internationaal talent en hun gezinnen

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- 2023 stond in het teken van een aanstaande omslag. Van projectfinanciering naar Coördinatie en Regie in het domein Onderwijs-Arbeidsmarkt.
- Bespreking strategie werkgroep via "Benen op tafel Sessie" en vier reguliere vergaderingen.
- Toekenning bijdrage aan House of Skills
- Kennisuitwisseling op domein en informatie uitwisseling met Nationaal Groeifondsaanvraag LLO Katalysator
- Uitzetten en begeleiden onderzoek Arbeidsmarktaanpak Birch.
- Voorbereiding bestuurlijk overleg december 2023 over onderzoek Arbeidsmarktaanpak
- Eerste aanzet inzet nieuwe Strategie MRA

Resultaten in 2023

- ✓ Er zijn een nieuwe ambtelijke opdrachtgever en secretaris aangesteld, de werkgroep is verbreed en onderwijs is beter aangesloten.
- ✓ Strategische sessie georganiseerd over rolopvatting, doel en subsidiekader;
- ✓ Subsidierichtlijnen budget 2023 opgesteld;
- ✓ Positief advies gegeven aan het directeuren- en bestuurlijk overleg om €165.000 euro ter beschikking te stellen voor House of Skills ;

Wat hebben we niet gedaan?

- X Als programma onderwijs en arbeidsmarkt hadden we graag het afgelopen jaar nog een aantal PPS-en ondersteund, maar deze bleken echter nog niet klaar voor co-financiering.

CONCEPT

Uitvoeringslijn 1.4 - Aanjagen marktinitiatieven voor de transitieopgaven

Doel: Aanjagen van initiatieven van marktpartijen die bijdragen aan de transitieopgaven zoals de omschakeling naar een circulaire economie (sluiten grondstof- en voedselkringlopen), energietransitie en klimaatbestendigheid.

- Organiseren publiek-private financieringsmogelijkheden om een bijdrage te leveren aan de versnelling van de regionale transitieopgaven, waarbij verbinding wordt gelegd met Invest-NL
- Innovatie ten behoeve van de transitieopgaven aanjagen met pilots, optreden als launching customer (bijvoorbeeld door circulaire inkoop) en het verbinden van het regionale bedrijfsleven aan (internationale) investeerders
- Wegnemen belemmeringen in wet- en regelgeving bij initiatieven op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatbestendigheid

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- We hebben ons verder ingezet om als MRA overheden zoveel mogelijk circulair in te kopen
- Voor de grondstoffenstroom luiers (wat een fors aandeel is in onze afvalstroom die verbrand wordt) is in 2023 het voorwerk gedaan om tot een concrete businesscase te komen
- Binnen het onderdeel bio grondstoffen is in 2023 het verwaarden van bermgras uitgewerkt. Er heeft een Europese marktconsultatie plaats gehad en een voor alle MRA overheden toepasbaar aanbesteding protocol is uitgewerkt.
- Voor de onderwerpen textiel, vergroening van het belastingstelsel en circulaire woningbouw hebben we in Brussel diverse netwerk en lobbyactiviteiten uitgevoerd.
- We hebben externe expterise ingezet om gemeenten te helpen om obstakels op het gebied van wet en regelgeving voor circulaire houtbouw bij nieuwbouw projecten weg te nemen

Resultaten in 2023

- ✓ De doelstelling oim ten minste 10% van al onze inkoop als overheden circulair te doen is behaald. 19 van onze deelnemers zitten daar fors boven, waarvan er 6 al zo rond de 30% zitten.
- ✓ Voor bio brandstoffen is een voor alle MRA overheden toepasbaar aanbestedingsprotocol uitgewerkt

CONCEPT

- ✓ Er is een digitale tool ontwikkeld voor duurzame gebiedsontwikkeling, die toepasbaar is voor MRA overheden om stapeling van functies en opvagen te voorkomen en toch maximaal tot duurzaamheid te kunnen komen.
- ✓ Voor bestaande bedrijventerreinen in de MRA is een aanzet gegeven om tot circulaire afval verwerking te komen: op 3 bedrijventerreinen zijn pilots gestart om die te doorlopen in 2024. Op basis van de resultaten daarvan zal in 2024 worden besloten over al dan niet MRA brede voortzetting

Wat hebben we niet gedaan?

- X Helaas konden niet alle voor 2023 voorgenomen inhoudelijke acties volledig worden afgerond. Op circulair inkopen zijn de doelen gehaald; op grondstofstromen vrijwel en op gebiedsontwikkeling en de lobby inzet voor zestig procent. Op alle acties is bestuurlijk de voortgang gemeld en bestuurders hebben ingestemd met de doorloop naar 2024 waar dit aan de orde is.
- X In 2023 is al het mogelijke gedaan om tot een afgeronde MRA circulaire textiel keten te komen. Helaas is dit net niet meer gelukt. Met name het inpassen in aanbesteding wetgeving bleek meer tijd nodig te hebben dan voorzien. Het voorwerk wordt in 2024 afgerond in een daadwerkelijke textiel propositie.
- X Helaas hebben slechts drie MRA overheden (Amsterdam, Zaanstad, provincie NH) het circulair verwerken van bermgras in gang gezet. Tien MRA overheden hebben aangegeven dit te overwegen zodra hun bestaande maaicontracten zijn afgerond. Meer dan de helft van de MRA overheden heeft echter helaas nog aangeven hiertoe nog niet over te kunne of willen gaan. Als reden is onder meer genoemd dat er voor hen nog te weinig zekerheden zijn dat dit binnen de beheer kosten uitvoerbaar is en ook dat de ambtelijke capaciteit ontbreekt vanwege andere prioriteiten die rond circulariteit worden gegeven.
- X De voorgenomen inzet in Brussel voor lobby over plastic (regelgeving) en stedelijk afval hebben we niet in gang kunnen zetten door capaciteitsgebrek vanuit MRA overheden voor dit onderwerp.

Relevante links:
MRA Duurzaam

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- De inzet op Circulariteit is nadrukkelijk gericht op om als MRA alleen dat op te pakken waarvoor geldt dat boven lokale afstemmingnodig is. Hierop zijn met het programma CE scherpe keuzes en afwegingen gemaakt. De inzet waarover met het programma

CONCEPT

CE afspraken zijn gemaakt, wordt zoals ook in 2022 al aangekondigd lang niet in alle gevallen ook daadwerkelijk door MRA overheden geleverd. Er is een voortdurend gebrek aan capaciteit. Dit is echt voor raad en statenleden een urgent thema. Als u de klimaat doelen wilt halen en met ons overtuigd bent dat hiertoe op onderdelen een MRA aanpak en afstemming nodig is, dan is het ook wel nodig hom of kuit te geven.

Uitvoeringslijn 1.5 - Energie-infrastructuur en data-infrastructuur

Doel: In aanvulling op de trajecten van de regionale energiestrategieën (RES'en) werken aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur en zorgvuldige verdere ontwikkeling van de data-infrastructuur in de regio.

- Regionale afstemming over en inzet op een toekomstbestendige energie-infrastructuur, met specifieke aandacht voor de rol van het Noordzeekanaalgebied daarin. Om de energietransitie te laten slagen en de ambities van de MRA op andere terreinen te kunnen realiseren, is een toekomstbestendige energie-infrastructuur cruciaal. Dit vraagt om samenwerking en afstemming tussen regionale overheden, Rijk en netbeheerders en om een brede integrale aanpak
- Ontwikkeling en ontsluiting van kennis op het terrein van energietransitie, voorbeelden zijn het warmtekoudeprogramma en smart energy systems
- Regionale afstemming bij de ontwikkeling van datacenters met een MRA-brede datacenter-strategie, met aandacht voor energievoorziening en optimale benutting van restwarmte
- Regionale afstemming bij de uitrol van 5G in de regio

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- Het thema energieinfrastructuur is primair belegd bij de provincies. In Noord-Holland is voor dat thema een Task Force Energieinfrastructuur ingesteld (inmiddels omgedoopt tot Energy Board), waarin de provincie, samen met de gemeenten en de netbeheerders de inzet op dit thema vormgeeft. In de provincie Flevoland gebeurt dit via het Bestuurlijk Overleg Energie. De rol van de MRA op dit thema is er aan de ene kant op gericht om de inzet vanuit deze trajecten waar mogelijk te ondersteunen. De MRA richt zicht daarnaast op het vertalen van deze trajecten naar en het verbinden van deze trajecten met de discussies en trajecten die lopen binnen de MRA. Vooral door het steeds manifester worden van de problematiek rond netcongestie raakt de discussie over de energieinfrastructuur immers steeds nadrukkelijker aan de discussies en trajecten binnen de MRA over ruimte, landschap, verstedelijking, mobiliteit en economie. Door het ontbreken van voldoende transportcapaciteit op het

CONCEPT

elektriciteitsnet dreigen immers de MRA-ambities op allerlei terreinen in gevaar te komen.

- Een concreet voorbeeld van een initiatief dat de MRA samen met beide provincies in 2023 heeft opgepakt is het onderzoek naar de mogelijkheden om ook in tijden van netcongestie nieuwe woonwijken (incl. voorzieningen) te kunnen bouwen. Dit onderzoek is gestart als onderdeel van de NOVEX MRA en is bedoeld om nieuwe oplossingen te bedenken die gemeenten kunnen helpen om ondanks de netcongestie toch een bijdrage te kunnen leveren aan de aanpak van de woningbouwopgave in de MRA.
- Daarnaast ondersteunt de MRA de inzet van de provincie Noord-Holland en Alliander op het stimuleren van marktpartijen om slimme oplossingen te bedenken om de congestie op het elektriciteitsnet te beperken.
- Op het thema datainfrastructuur zet de MRA vooral in op het stimuleren van kennisontwikkeling en -deling en op het organiseren van afstemming tussen de regionale overheden die het meest betrokken zijn bij de discussie over datacenters (provincies Noord-Holland en Flevoland en de gemeenten Amsterdam, Almere en Haarlemmermeer). In 2023 stonden de activiteiten op dit thema vooral in het teken van:
    - het stimuleren van een zo objectief mogelijke discussie over datacenters als onderdeel van de digitale infrastructuur, om daarmee de positiebepaling van de MRA m.b.t. een evt. 4e hyperconnectiviteitscluster voor datacenters in de regio te ondersteunen.
    - het met elkaar en met andere stakeholders zoeken naar mogelijkheden om de datainfrastructuur verder te verduurzamen.

Resultaten in 2023

- ✓ In 2023 heeft het thema energienetwerken een stevigere plaats gekregen in de NOVEX MRA en zijn actieve verbindingen gelegd tussen dat traject aan de ene kant en de Energy Board Noord-Holland en het Bestuurlijk Overleg Energie Flevoland aan de andere kant.
- ✓ In 2023 is de opdracht geformuleerd voor een ontwerpend onderzoek dat inzicht moet gaan bieden in de mogelijkheden om ook in tijden van netcongestie nieuwe woonwijken (incl. voorzieningen) te kunnen bouwen.
- ✓ Om een zo objectief mogelijk inzicht te krijgen in de feiten en cijfers rond datacenters heeft Stratix in opdracht van MRA overheden in 2023 de rapportage objectivering datacenters opgeleverd. Om tot maximale objectiviteit van de rapportage te komen,

CONCEPT

is de Vlaamse professor Steven Latré gevraagd om een review te schrijven op het rapport van Stratix.

✓ Op 12 juli 2023 heeft de MRA een kennissessie georganiseerd voor ambtenaren, raads- en Statenleden, vertegenwoordigers van de datacentersector en onafhankelijke deskundigen. Tijdens deze kennissessie werd de rapportage toegelicht en besproken als onderdeel van een breder gesprek over datacenters in de MRA. Tijdens de kennissessie werd ook vastgesteld dat de op 7 juli uitgebrachte Kamerbrief over de Agenda 'Coalities voor de digitale samenleving' de conclusies van Stratix (dat er veel haken en ogen zitten aan de huidige berekeningen over het elektriciteits- en waterverbruik van datacenters) onderstreept en dat er om die reden aanvullend onderzoek naar de impact van digitalisering op duurzaamheidsbeleid en vice versa noodzakelijk is.

Relevante links:
MRA Duurzaam
Rapportage objectivering datacenters
Kennissessie Datacenters

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Omdat de rol van de MRA beperkt is bij het thema energie infrastructuur lijkt een terughoudende opstelling logisch. Aan de andere kant raakt de problematiek van netcongestie alle ambities van de MRA direct. Hoe kijken raads- en Statenleden aan tegen de rol van de MRA op dit thema? Waar zien zij meerwaarde?
- De discussie over datacenters wordt o.a. door het ontbreken van een solide kennisbasis over datacenters gekenmerkt door veel misvattingen en verwarring en is mede daardoor stevig gepolitiseerd. Daarbij speelt ook de problematiek van netcongestie een belangrijke rol. Op basis van de rapportage objectivering datacenters is een meer objectief gesprek mogelijk over de rol van datacenters als onderdeel van de digitale infrastructuur die nodig is om onze digitale ambities te realiseren.

CONCEPT

2.3 Platform Ruimte

Platform Ruimte zorgt voor de integrale afweging van de verschillende vraagstukken die om ruimte vragen. Het is de plek waar afstemming plaatsvindt tussen de deelregio's over de ruimtelijke afspraken die met het Rijk gemaakt worden binnen de NOVEX Verstedelijkingsstrategie MRA. Het platform heeft daarnaast een coördinerende rol als het gaat om informatie-uitwisseling tussen de vijf NOVEX gebieden binnen de MRA (Schiphol,

NZKG, Groene Hart, Lelylijn en MRA / Verstedelijkingsstrategie) en de overige afspraken die via de provincies met het Rijk worden gemaakt over ruimtelijke kwesties. Het platform werkt hierin regelmatig samen met het platform Economie en het platform Mobiliteit, omdat veel vraagstukken naast een ruimtelijke kant ook economisch van aard zijn of gericht zijn op mobiliteit. Onder het platform vallen vijf uitvoeringslijnen, de Verstedelijkingsstrategie, Bouwen en wonen, Klimaatadaptatie, Energietransitie en Metropolitaan Landschap.

In 2023 heeft het platform Ruimte in samenwerking met het platform Mobiliteit veel aandacht besteedt aan de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt in het BO MIRT over mobiliteit gekoppeld aan woningbouw. Daarnaast is het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de NOVEX MRA met daarin de aandacht voor de samenhang met de andere NOVEX-gebieden onderwerp van gesprek geweest. Ook zijn in afstemming met het platform Economie gesprekken gevoerd over de bedrijventerreinenstrategie, waarbij wordt bepaald op welke wijze de MRA vorm kan geven aan de vraag naar ruimte voor bedrijvigheid in een ruimtelijk volle regio, ook in afweging met andere ambities die een nadrukkelijke claim op ruimte leggen zoals bijvoorbeeld de bouw van woningen.

Uitvoeringslijn 2.1 - Verstedelijkingsstrategie

Doel: Een gezamenlijke koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA die bijdraagt aan een duurzame, sociaal-maatschappelijk en economisch sterke metropoolregio en zorgt voor samenhang tussen ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, landschap en de transitieopgaven. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar integraal te ontwikkelen gebieden, zoals Sleutelgebieden en ov-knooppunten.

- Inhoud geven aan de verstedelijkingsstrategie voor de Metropoolregio Amsterdam, in nauwe samenhang met de lange termijnstrategie voor het mobiliteitssysteem, de regionale economische strategie en de MRA-inzet op een toekomstbestendige regionale energie-infrastructuur
- Monitoren van de verstedelijkingsstrategie

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Ruimte

Activiteiten in 2023

- Gezamenlijk met het Rijk hebben we de argumentatie (waarom van Rijks of regionaal belang?) voor waarom een maatregel wel of niet in de NOVEX MRA Uitvoeringsagenda versterkt, met name voor de groene en de blauwe maatregelen.
- We hebben de mobiliteitsmaatregelen, die nodig zijn voor de verstedelijking geactualiseerd vanuit het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid. De lijst

CONCEPT

met deze maatregelen worden een onderdeel van de NOVEX MRA Uitvoeringsagenda.

- We hebben de benodigde maatregelen op het gebied van groen i.s.m. de deelregio's geconcretiseerd zodat we ook kunnen kijken naar de kosten.
- We hebben met de waterschappen afspraken gemaakt om i.s.m. de MRA een inhaalslag te doen voor de benodigde maatregelen op het gebied van water, klimaat, de zogenaamde blauwe maatregelen.
- Er zijn profielen opgesteld om de woon-werk balans te verbeteren in de deelregio's, hierover zijn gesprekken gevoerd met de deelregio's om deze te concretisteren. Dit is ook gedaan voor de economische profielen.
- Ter aanvulling van het MRA Verstedelijkingsconcept is een plan van aanpak "MRA Water en klimaatrobuust systeem" opgesteld, waar de vijf keuzevraagstukken zijn benoemd inzake woonlocaties, ruimtelijke reserveringen voor waterberging, drinkwater, zoetwater en verzilting.
- In 2024 wordt gezamenlijk met I&W, RWS, drinkwaterbedrijven en provincies gestart met de 3 vraagstukken om meer inzicht te krijgen in het watersysteem van de MRA.
- Door een stapeling aan randvoorwaarden is het kopje "keuzevraagstukken" toegevoegd aan het format van de Uitvoeringsagenda, niet alles kan, dus we moeten combineren en keuzes maken.
- Dit heeft geleid door tot de MRA opdracht "ruimtelijke keuzes"

Resultaten in 2023

- ✓ De opzet en het format van de NOVEX MRA Uitvoeringsagenda is vastgesteld.
- ✓ De bedrijventerreinenstrategie is vastgesteld.
- ✓ Groeiagenda Almere is in het BOL vastgesteld.
- ✓ Er is in het BO leefomgeving afgesproken om te komen tot 3 concrete pilots voor mogelijke financieringsvormen klimaatmaatregelen bestaand en bebouwd gebied
- ✓ Er is een plan van aanpak opgesteld waarbij de MRA i.s.m. Rijk en de provincies gaat onderzoeken hoe we door goede verstedelijking, onorthodoxe maatregelen in de toekomst netcongestie kunnen voorkomen.
- ✓ We zijn bij deelregio bijeenkomsten raden en staten langs geweest om uitleg te geven van de Uitvoeringsagenda MRA NOVEX. Hier hebben we leuke gesprekken gehad met raads- en statenleden over de ruimtelijke opgaven, die komende jaren op ons afkomen.

Relevante links:

Afspraken Rijk en regio over evenwichtige en duurzame ontwikkeling van gehele MRA

CONCEPT

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Volgend jaar zal het ongetwijfeld gaan om de keuzes die gemaakt moeten worden. De komende jaren zullen er minder middelen aanwezig zijn vanuit het Rijk, hoe gaan we hier mee om? Waar zetten we op in?

Uitvoeringslijn 2.2 - Wonen

Doel: Afspraken voor voldoende en toekomstbestendig woningaanbod aansluitend op de woningbehoefte, in het bijzonder betaalbaar woningaanbod voor lage en middeninkomens met een evenwichtige spreiding over de regio. Uitvoering van de tussen het Rijk en regio gesloten Woondeal, welke inzet op verhogen van de woningbouwproductie, verbetering van het functioneren van de woningmarkt en leefbaarheid.

- Zorgen voor concrete afspraken over spreiding van woningaantallen, -typen en -segmenten, waarbij zowel nieuwbouw als de bestaande woningvoorraad in ogenschouw wordt genomen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar de Sleutelgebieden, grote gebiedsontwikkelingen die bijdragen aan de kracht van de regio en de identiteit van de kernen daarbinnen
- Regie voeren op en stimuleren en faciliteren van de woningbouwproductie, met oog voor tempo en kwaliteit, en zorgen voor productieafspraken per deelregio, in samenwerking met marktpartijen en corporaties
- Samenwerken met het Rijk om, met behulp van diverse pilots, toe te werken naar een nieuw rijksprogramma voor stedelijke vernieuwing
- Monitoren van de woningmarkt en zorgen voor uitwisseling van kennis over de woningmarkt

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Ruimte en het portefeuillehouderoverleg Bouwen en Wonen

Activiteiten in 2023

- Het jaar begon met de feestelijke ondertekening van een realisatieovereenkomst (ROK) flexwoningbouw. Deze ROK hebben we ondertekend in het kader van de woondealafspraken.
- Iets minder dan een maand later ondertekenden 29 MRA-gemeenten en 2 provincies samen met BZK de woondeal MRA. In de woondeal is onder andere afgesproken om te werken met regionale en deelregionale versnellingstafels en tweejaarlijks bijeen te komen met de minister in een BO Woondeal. In september 2023 organiseerden we een eerste regionale versnellingstafel voor de MRA waarin de knelpunten en goodpractices in woningbouw besproken zijn. De organisatie hiervan is gezamenlijk met corporaties en markt gedaan. In december 2023 vond het eerste BO Woondeal met Mienister Hugo de Jonge plaats.

CONCEPT

- Evenals voorgaande jaren heeft het kernteam versnelling in 2023 ook gedurende het jaar ondersteuning geleerd bij het versnellen van woningbouw. Dit doen we door gemeenten te ondersteunen bij subsidieaanvragen, onderzoeken uit te voeren (afgelopen jaar bijvoorbeeld naar participatie), door kennissessies op specifieke thema's te organiseren en door de organisatie van de jaarlijkse MRA-ASRE opleiding.
- In het kader van het koplopers Huisvesting van Aandachtsgroepen zijn in 2023 diverse activiteiten georganiseerd zoals seminars over de huisvesting van kwetsbare doelgroepen en kennissessies over het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting.
- Op het gebied van toekomstbestendig bouwen stond 2023 grotendeels in het teken van houtbouw. In september 2023 organiseerden we samen met Pakhuis de Zwijger een groot congres over houtbouw: Houtbouw XL. Daarnaast zijn we in september 2023 begonnen met een partnership programma voor marktpartijen waarin we een aantal keer een lunchlezing organiseerden voor marktpartijen en gemeenten in de MRA

Resultaten in 2023

- ✓ De woondealafspraken zijn ondertekend. Met deze ondertekening hebben we afgesproken van 2023-2031 171.200 woningen te bouwen waarvan 2/3e betaalbaar (sociale huur en middelduur). Om dit te realiseren hebben we afgesproken met het Rijk dat de realisatie alleen lukt als het Rijk haar aandeel neemt in het oplossen van de kritische succesfactoren voor woningbouw, te weten: Elektriciteitsnetwerken, Stikstof, Geluid, Betaalbaarheid, Mobiliteit, Voldoende focus op uitvoering en verduurzaming en verbetering van de bestaande voorraad.
- ✓ De MRA heeft afspraken met de Rijksoverheid gemaakt over de realisatie van 5.000 extra flexwoningen boven op de woondealafspraken over woningaantallen.
- ✓ De MRA heeft een regionale woonzorganalyse gedaan om het de huisvesting van aandachtsgroepen in kaart te brengen.

Relevante links:

Afspraken tussen Rijk en regio: bouw van 5.000 flexwoningen in MRA
Woondeal MRA
Studieroute MRA: Integrale gebiedsontwikkeling - ASRE
Congres over Houtbouw

CONCEPT

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Een belangrijk knelpunt voor woningbouw is op dit moment de afhankelijkheid van particulier initiatief en de omvang van het aantal bezwaar en beroepsprocedures in de regio. In 2023 is onderzoek uitgevoerd naar participatie om bezwaar en beroepsprocedures te voorkomen. De uitkomst is dat dit bijna niet mogelijk is door participatie en participatie alleen nuttig is als de gemeente ook echt voornemens is om het plan naar aanleiding van de participatie aan te passen en te willen leren van participatie (zie link).
    - Hoeveel participatie is nodig in deze periode van woningbouwversnelling?
    - Hoe gaan we om met bezwaar en beroep rondom woningbouwprojecten?

Uitvoeringslijn 2.3 - Landschap

Doel: Landschapsinclusieve ontwikkeling in de MRA, aanpak prioritaire investeringsopgaven in het landschap en verbetering governancestructuur.

- Binnen de uitvoeringslijnen van de MRA uitwerken hoe landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit kan worden versterkt, met name bij verstedelijkingsstrategie, energietransitie, klimaatadaptatie en mobiliteit (o.a. door inzet op 'buitenpoorten', ov-haltes in het groen)
- Adviseren van MRA-deelnemers over behoud en versterking van landschappelijke en erfgoedwaarden
- Identificeren prioritaire investeringsopgaven in het landschap
- Met partners ontwikkelen van businesscases voor de prioritaire investeringsopgaven, door slimme verbindingen tussen de verschillende opgaven in het landschap
- Slimmer organiseren van de verantwoordelijkheden voor beheer en ontwikkeling van het landschap

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Ruimte

Activiteiten in 2023

- Vanuit het programma MRA Landschap hebben we het Rijk (BZK en LNV) invulling gegeven aan de lijn 'groenblauw netwerk in en om de stad' in de NOVEX uitvoeringsagenda. Samen met de deelregio's zijn de groene maatregelen van regionale betekenis in kaart gebracht, die moeten zorgen voor het versterken van het groen-blauwe netwerk in de MRA. Een selectie daarvan wordt ingebracht in het BO Leefomgeving en BO MIRT in 2024
- Voor het opstellen van het ontwikkelperspectief NOVEX NZKG is vanuit het thema landschap input gegeven, en is een gebiedsbiografie voor het NZKG opgesteld
- Het MRA programma Landschap was een van de initiatiefnemenrs van het ontwerpend onderzoek 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi- en Vechtstreek'

CONCEPT

Resultaten in 2023

- ✓ Opstellen van de gebiedsbiografie NZKG
- ✓ Ontwerpend onderzoek 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi- en Vechtstreek'
- ✓ Het onderzoek 'Ruimtelijke verkenning naar de impact van de energietransitie op het landschap'
- ✓ Organiseren van de werkconferentie 'Metropolitaan Landschap – Bron voor Brede Welvaart'

Relevante links:

Gebiedsbiografie van het Noordzeekanaalgebied
Ontwerpend onderzoek 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi- en Vechtstreek'
Werkconferentie 'Metropolitaan Landschap - brond voor Brede Welvaart'

Uitvoeringslijn 2.4 - Transitieopgaven leefomgeving

Doel: Aanjagen van de transitieopgaven in de gebouwde omgeving en het landschap.

- Agenderen opgaven in de leefomgeving, en mogelijke oplossingsrichtingen, als het gaat om klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie en zorgen voor integraliteit op deze thema's in de activiteiten van de MRA-samenwerking
- Toekomstbestendige nieuwbouw en gebiedsontwikkeling aanjagen met pilots, prijsvragen en het toepassen van gezamenlijke normen en minimale eisen
- Kennis bijeenbrengen en ontsluiten over de impact en aanpak van transitieopgaven in de leefomgeving

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Ruimte

Activiteiten in 2023

Voor de delen die betrekking hebben op Energie:

- Voor het thema energie geldt dat in 2023:
  - in afstemming met Bouwen en Wonen, TNO en woningcorporaties is gezocht naar manieren om knelpunten bij het verduurzaming van de bestaande woningvoorraad weg te nemen.
  - Samen met TNO en het Servicepunt Duurzame Energie een verkenning is uitgevoerd naar wat een rechtvaardige energietransitie inhoudt en wat de relevantie daarvan is voor partijen in de MRA.
- Verder geldt dat dit thema in 2023 nadrukkelijk is meegenomen in het traject van de NOVEX MRA.

CONCEPT

- Door de betrokkenheid van de MRA bij het Actienetwerk 15% GasTerug ondersteunt de MRA de inzet op energiebesparing op bedrijventerreinen.

Voor het deel dat betrekking heeft op Klimaatadaptatie:

- Het BO Ruimte heeft opdracht gegeven om doelvoorschriften op te stellen voor Vitale en kwetsbare infrastructuur. Hiervoor zijn verschillende werksessies georganiseerd op de thema's energie, gezondheid, infrastructuur en water;
- Zijn werksessies en een netwerkbijeenkomst voor het project Beheer bestaande stad georganiseerd. Dit om van elkaar te leren. Bijvoorbeeld over de werkzaamheid van bepaalde klimaatbestendige maatregelen in de openbare ruimte;
- Start gemaakt met het uitvoeren van de acties voor de roadmap vitale en kwetsbare infrastructuur. Vanuit de roadmap Vitaal en kwetsbaar van 2023 zijn verschillende activiteiten opgepakt om V&K te agenderen en om betrokken partijen bij elkaar te brengen, zoals een gesprek met de veiligheidsregio's over de keteneffecten van de uitval van elektriciteit;
- De regionale afstemming met andere stedelijke regio's in Nederland is verder vormgegeven. In 2022 is een intentieovereenkomst klimaatbestendige gebiedsontwikkeling opgesteld. In regioverband zijn met Zuid Holland, Utrecht de gesprekken gestart om in 2024 het vervolgtraject vorm te geven.
- Binnen de NOVEX MRA is een aanscherping gemaakt op het MRA NOVEX ontwikkelperspectief t.b.v. opgave water, klimaatadaptatie, en ruimte;
- Bij de uitwerking is opgetrokken met lopende trajecten bij Provincies, waterschappen, drinkwaterbedrijven, Rijkswaterstaat en diverse Deltaprogramma's.
- De vervolgaanpak is structureel onderdeel van het PvA NOVEX MRA Verstedelijkingsstrategie
- De communicatie over en het gebruik van de klimaatatlas is gecontinueerd;
- Bijdrage geleverd aan de Dutch Green Building Council.

Resultaten in 2023

Energie:

- ✓ Verkenning naar een rechtvaardige energietransitie
- ✓ Behalen van de doelen van GasTerug (vermindering gas verbruik in de regio)
- ✓ Goede borging van het onderwerp energie in het NOVEX traject
- ✓ Met TNO en corporaties is een overzicht opgesteld met de belangrijkste knelpunten die het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad in de weg staan. In 2024 moeten nadere afspraken worden gemaakt om daarmee ook concreet aan de slag te gaan.

CONCEPT

- ✓ Samen met het Servicepunt Duurzame Energie en TNO is een thematische bijeenkomst georganiseerd over de rechtvaardigheidsaspecten van de energietransitie.

Klimaatadaptatie:

- ✓ De derde fase van het programma klimaatbestendig beheer bestaande stad is in volle gang;
- ✓ De doelvoorschriften voor Vitale en kwetsbare infrastructuur zijn ambtelijk opgeleverd.
- ✓ Uniforme MRA-stresskaarten voor de klimaatatlas zijn ontsloten via mra.klimaatatlas.net;
- ✓ De MRA-lobby heeft ertoe geleid dat het dossier klimaatadaptatie onderdeel is van de website bouwadaptief.nl

Relevante links:

Ruimte voor water in de MRA
Wake-up call Dijkgraaf Amstel, Gooi en Vecht
Nieuwe KNMI-klimaatscenario's

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- Is het niet zaak om ook binnen de MRA nadrukkelijker na te denken over de vraag of het draagvlak voor de energietransitie kan worden vergroot door – op basis van het recente rapport van de WRR – na te denken over de rechtvaardigheidsaspecten daarvan?

Uitvoeringslijn 2.5 - Kunst, Cultuur en Erfgoed

Doel: Bevorderen van de cultuurparticipatie in de gehele MRA en het faciliteren van toekomstbestendige cultuur- en erfgoedsectoren in de gehele MRA.

- Uitvoeren van Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed 2019-2024, met inzet op: samenwerking, toegankelijkheid van kunst, cultuur en erfgoed voor inwoners en bezoekers, cultuureducatie en talentontwikkeling, ruimte voor kunst, cultuur, erfgoed en creatieve industrie, en behoud en toekomstbestendig maken van materieel en immaterieel erfgoed

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- Naar aanleiding van de evaluatie van bureau Berenschot in 2022 is er in 2023 een actualisatie gemaakt van het MRA programma Kunst, Cultuur en Erfgoed

CONCEPT

- Ook is er een kwartiermaker aangesteld die zich zal richten op de totstandkoming van het nieuwe programma vanaf 2024
- Daarnaast er ingezet op een nauwere verbinding met andere beleidsterreinen binnen de MRA
- Verder is actief samengewerkt met het ministerie van OCW om te komen tot programmatische samenwerking in 2024 op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed
- Er is een start gemaakt met een onderzoek naar referentienormen op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed, dit onderzoek wordt in 2024 opgeleverd

Resultaten in 2023

- ✓ De Groene Menukaart voor Bibliotheken is in juni 2023 gelanceerd – een samenwerking van MRA Programma Kunst, Cultuur & Erfgoed, Provincie Noord-Holland, Probiblio en De Groene Grachten. De Groene Menukaart voor Bibliotheken is een praktisch hulpmiddel dat helpt te focussen op de specifieke aspecten van panden waarin bibliotheken zich bevinden. Op de kaart staan onder andere rekentools, overzichten van actuele subsidies en andere financieringsmogelijkheden. Daardoor wordt het voor bibliotheken een stuk gemakkelijker om erachter te komen welke duurzame maatregelen kunnen worden getroffen om kosten te besparen en het gebouw toekomstbestendig te maken.
- ✓ Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met het ministerie van OCW om op drie thema's programmatisch te gaan samenwerken in 2024:
  - talentontwikkeling
  - toegankelijkheid
  - maatschappelijke waarde

Relevante links:

De Groene Menukaart
Minder milieu-impact bibliotheken dankzij Groene Menukaart

Uitvoeringslijn 2.6 - Recreatie en Toerisme

Doel: Faciliteren van de groei van het aantal bezoekers aan de metropool Amsterdam op een dusdanige wijze dat balans bestaat tussen inwoners, bedrijven en bezoekers.

- Uitvoeren van de Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025, met inzet op: het vergroten van de mobiliteit van bezoekers, het verbeteren van de informatievoorziening en wayfinding, regionale afstemming op het gebied van evenementen, marketing en promotieactiviteiten, human capital, destinatieontwikkeling en een gezamenlijke strategie verblijfsaccommodaties

CONCEPT

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Economie

Activiteiten in 2023

- Werken aan een nieuwe MRA strategie toerisme;
- Integratie van Cycleseeing in het programma 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' (ABHZ);
- MRA dashboard toerisme is live gegaan;
- Afstemming over nieuwe verblijfaccommodaties in de regio via MRA expertteam verblijfsaccommodaties;
- Uitbreiding van het hotspotoverleg MRA naar een nationaal hotspotoverleg;
- Opzetten thematische tafels hotspotoverleg rondom data, beeldvorming en touroperators;
- Afstemming en samenwerking rond evenementen en evenementenlocaties in de regio;
- Uitvoering van het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien', gericht op spreiding van de internationale toerist vanuit Amsterdam naar de MRA;
- Samenwerking met andere MRA-programma's als Cultuur, Smart mobility, Verstedelijkingsstrategie;
- Uitvoering gebiedsgerichte pilot Flevoland.
- Samen met 5 andere Europese regio's en BUAS aan Interreg 'Tourism in Balance' gewerkt.

Resultaten in 2023

- ✓ Nieuwe MRA strategie toerisme is vastgesteld;
- ✓ Cycleseeing is geïntegreerd in ABHZ;
- ✓ MRA dashboard toerisme is live gegaan;
- ✓ Samen met Amsterdam & Partners en de DMO's in de regio concrete resultaten geboekt met het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland zien' . In 2023 heeft 42% van de bezoekers aan Amsterdam ook de regio bezocht. In 2012 was dat nog 22,7%, van het totaalaantal bezoekers aan Amsterdam;
- ✓ De gebiedsgerichte pilot 'New land' is afgerond, hierdoor is onder andere een kansenkaart voor mogelijke ontwikkelingen opgestart;
- ✓ Er is een podcast over toerisme gemaakt in de serie Metropoolregio Actueel in aanloop naar de nieuwe MRA agenda;
- ✓ Kennis gedeeld binnen het hotspotoverleg en Interreg 'Tourism in Balance' project;
- ✓ Door het MRA expertteam verblijfsaccommodaties zijn vier adviezen uitgebracht over nieuwe verblijfaccommodaties;

CONCEPT

- ✓ Implementatie nieuwe MRA monitor verblijfsaccommodaties geïntegreerd in het digitaal nachtregister
- ✓ Lancering nieuwe portal MRA digitaal nachtregister met regio view
- ✓ Aansluiting gemeente Lelystad op digitaal nachtregister
- ✓ Akkoord gekregen op de aansluiting van alle gemeenten in de deelregio Zaanstreek Waterland op het digitaal nachtregister

Wat hebben we niet gedaan?

- X Een update maken van het MRA dashboard toerisme. Dit heeft stilgelegen vanwege uitval bij O&S;

Relevante links:

Dashboard Toerisme Metropoolregio Amsterdam
Digitaal nachtregister
Monitor Verblijfsaccomodaties

Suggesties voor gesprekspunten voor gesprek tussen raden/Staten en hun colleges

- De komende jaren komt er in de MRA buiten Amsterdam veel marktruimte voor de bouw van nieuwe verblijfsaccommodaties. Dit komt met name door de verwachte groei van het toerisme icm de hotelstop en krimpwens van Amsterdam. Gaan we de groei faciliteren en zo ja hoe en waar en zo nee waarom niet en wat zijn de consequenties daarvan?

- Voor wat betreft dagattracties vind de groei eigenlijk alleen in Amsterdam plaats. Daar openden- en worden nog vele nieuwe musea geopend de komende jaren. Buiten Amsterdam hebben attracties het moeilijk en komt er nauwelijks aanbod bij. Bij een meerkernige metropoolregio hoort ook een breed aanbod aan kunst/cultuur en leisure in álle kernen. Willen we deze situatie omkeren en zo ja hoe?

- Wat is het toeristisch product wat er is binnen de gemeente, hoe sluit dit aan op het MRA toeristische product, welke doelgroepen willen we aantrekken, en wat is hier voor nodig in de komende jaren?

CONCEPT

2.4 Platform Mobiliteit

In 2023 is door het Rijk met de Regio hard gewerkt aan de Specifieke Uitkeringen (de SPUK's), subsidiebeschikkingen van het Rijk vanuit het fonds Wonen en Mobiliteit. Deze gelden voor de investeringen rond de knooppunten in de MRA steden en voor de grootschalige

woningbouwgebieden in Almere, Haarlemmermeer en Amsterdam. Samen met de middelen vanuit WBI (Wouningbouwimpuls) en SBI (Start Bouwimpuls) kunnen de steden er goed mee aan de bak. Haarlem verraste dit jaar al met relatief hoge productiecijfers.

Helaas werd de ruime bijdrage voor de OV Schaalsprong op Prinsjesdag met betrekking tot het doortrekken van de Noord-Zuidlijn aanzienlijk gekort met 1,8 miljard. Dit was volgens het Rijk noodzakelijk voor een bezuiniging op de begroting van I&W. De MRA partners gaan ervan uit dat een nieuw kabinet de nodige middelen weer aanvult. De boodschap dat de investeringen bijdragen aan meer spoorcapaciteit rond Schiphol en daarmee van grote waarde is voor het Nederlandse intercity verkeer en de internationale spoor verbindingen, werd overgenomen door alle media en vond weerklank in de nieuwe Tweede Kamer. Het belang van dergelijke capaciteitswinst werd nog eens onderstreept door de NS die dienstregeling na een jaar weer opschaalde.

Een tweede bezuiniging was door het Rijk al vóór de zomer aangekondigd. Een groot aantal projecten werd in Nederland stilgelegd, omdat de middelen van aanleg naar onderhoud moesten verschuiven. In de MRA betrof het de A9, het Rottenpolderplein en de A27. Er wordt wel met noord-Holland en Rijkswaterstaat gekeken of er met het grootschalig onderhoud meekoppelkansen voor het onderliggend wegennetwerk zijn

Ondertussen werkt de MRA ook hard aan de andere principes van het Multimodaal Toekomstbeeld. Het wegnemen van knelpunten op het MRA Fietsroutenetwerk, de werkgeversaanpak, het uitrollen van laadpalen ven deelmobiliteit in de deelregio's wordt voortgezet. In Amsterdam, Haarlem en Zaanstad worden Zero Emissie Zones voorbereid. De participatie is daarbij geen sinecure. Een nieuw onderwerp binnen de MRA samenwerking is Vervoerarmoede (of Mobiliteitsrechtvaardigheid). Verschillende partners (vooral in de Vervoerregio) hebben al initiatieven op het gebied van toegankelijkheid, betaalbaarheid en nabijheid, maar de grotere oplossingen moeten gevonden worden in een regionale aanpak. Er is afgesproken om in 2024 een programmatische aanpak vast te stellen. Noord-Holland heeft aangeboden dit te coördineren.

CONCEPT

Uitvoeringslijn 3.1 - Schaalsprong mobiliteitssysteem

Doel: Een gezamenlijke strategie voor de schaalsprong in het mobiliteitssysteem en de uitvoering daarvan met bijzondere aandacht voor de samenhang met ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken, de bereikbaarheid van economische toplocaties, duurzame vormen van mobiliteit, een klimaatbestendig mobiliteitssysteem, de verbinding van ov- en autogeoriënteerde mobiliteitssystemen (overstapmogelijkheden bij ov-knooppunten) en de beschikbaarheid en betaalbaarheid van mobiliteit voor alle inwoners van de Metropoolregio Amsterdam.

- Inhoud en uitvoering geven aan de afspraken voor de schaalsprong van het mobiliteitssysteem van de MRA, in nauwe samenhang met de verstedelijkingsstrategie en de regionale economische strategie
- Ontwikkelen van alternatieve en innovatieve bekostigingsopties voor de benodigde investeringen in het mobiliteitssysteem
- Monitoren en coördineren van de uitvoering van mobiliteitsprojecten in de regio
- Monitoren van het functioneren van het regionaal mobiliteitssysteem

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Mobiliteit

Activiteiten in 2023

- Het jaar 2023 stond in teken van vasthouden aan de MIRT-afspraken en tegengaan van versobering in het openbaar vervoer (OV) en verhoging fondsen decentrale overheden. Er zijn twee succesvolle moties ingediend in de Tweede Kamer: één over stoppen van de verschraling in het ov en de motie Bikker (€300,- miljoen jaarlijks beschikbaar voor regionaal OV).
- Bij het MIRT is ervoor gezorgd dat bij instandhoudingsopgaven van het Rijk ook aandacht moet zijn om meekoppelkansen te benutten zodat nieuwe initiatieven alsnog van de grond komen en is afgesproken landelijke toekomstbeelden Auto, OV en Fiets overeind te houden.
- In het platform Mobiliteit hebben bestuurders aan de hand van position paper inzet afgesproken in aanloop BO MIRT najaar en doorkijk verkiezingen en nieuw kabinet. In de aanwezigheid van Tweede Kamerleden is een constructieve dialoog gevoerd die later doorklonk in het debat.
- De tweede helft van het jaar stond in het teken van vervroegde verkiezingen en is focus aangebracht in lobby: MIRT-afspraak is MIRT-afspraak, verhoog Mobiliteitsfonds, inzetten op doorfietsroutes en fietsveiligheid en fiscaliteit/gedragsaanpak om o.a. mensen te motiveren om spits te mijden.
- Daarnaast is er als regio aandacht gevraagd voor een samenhangende inzet van alternatieve maatregelen om de bereikbaarheid in goede banen te leiden, zoals beter benutten van de bestaande netwerken, fietsmaatregelen en het inzetten op doorfietsroutes, gedragsmaatregelen, de werkgeversaanpak en normerende en fiscale maatregelen.
- De MRA blijft zich inzetten dat er zicht op financiering moet komen zodat gestart kan worden met MIRT-verkenning IJmeerverbinding. Vanwege beperkte ruimte stikstof, financiën en personele capaciteit heeft IenW een beweging gemaakt van aanleg naar instandhouding en budgetten van aanlegprojecten naar beheer- en onderhoudsprojecten overgeheveld. De projecten A9 Rottepolderplein en A27

CONCEPT

knooppunt Eemnes-Zeewolde zijn on hold gezet en starten weer totdat er weer zicht is op voldoende geld, personeel en stikstofruimte.

Resultaten in 2023

- ✓ De MRA is gestart met MIRT-verkenning doortrekken Noord/Zuidlijn en Sluiten Ringlijn en is voorkeursbesluit genomen om MIRT-project 3e perron Amsterdam-Zuid naar een nieuwe fase te promoveren.
- ✓ Het meerjarige adaptieve uitvoeringsagenda fiets is vastgesteld en dit is de basis als afweegkader voor toekomstige fietsinvesteringen. Het Rijk gebruikt dit kader voor toekomstige Rijksgelden, bestemd voor investeringen die bijdragen aan een landelijk dekkend netwerk van doorfietsroutes.
- ✓ In het BO MIRT zijn afspraken gemaakt met medeoverheden om de komende jaren meekoppelkansen te identificeren tussen de beheer- en onderhoudsprojecten van Rijkswaterstaat en projecten in uitvoeringsprogramma's.
- ✓ Als gevolg van de lobby inspanningen gaat het Rijk in 2024 samen met de regio een landelijke aanpak mobiliteitstransitie uitwerken en vaststellen.

Uitvoeringslijn 3.2 - Fiets

Doel: Een samenhangend en hoogwaardig regionaal fietsroutenetwerk, waarop fietsers vlot tussen de stedelijke kernen en vanuit het stedelijke gebied de natuur in kunnen fietsen. Met fietsvoorzieningen bij ov-knooppunten, waarmee voor- en natransport per fiets en gebruik van regionaal openbaar vervoer aantrekkelijker wordt.

- Uitvoeren van het plan Metropolitane Fietsroutes en de concrete projecten daarin
- Opstellen en uitvoeren van een plan voor de ontwikkeling van fietsvoorzieningen bij ov-knooppunten

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Mobiliteit

Activiteiten in 2023

- Het Nationaal Toekomstbeeld Fiets 2040 (2022) kreeg een vervolg in 2023 in de vorm van de Meerjarige Adaptieve Uitvoeringsagenda Fiets (MAUF). Het doel van de MAUF is om bij te dragen aan de uitvoering van de schaalsprong fiets om de volle potentie van de fiets te kunnen benutten voor de nationale maatschappelijke opgaven (onder andere mobiliteitstransitie, woningbouw, klimaat, gezonde en veilige leefomgeving en inclusiviteit). De twee beoogde resultaten van de MAUF richten zich op 'hoe werken we samen' en 'hoe werken we aan de inhoud'. Voor de samenwerking wordt twee keer per jaar een informele Landelijke Fietstafel op bestuurlijk niveau georganiseerd. Voor de inhoud is een Kijkwijzer opgesteld die bestaat uit drie

CONCEPT

elementen: een inventarisatie van de huidige fietsregelingen, een overzicht van mogelijke kansen voor onder andere bekostiging en het uitwerken van afweegkader als instrument voor de verdeling van de per 2024 beschikbare structurele rijksmiddelen (€ 6 miljoen per jaar) ten behoeve van een landelijk netwerk van doorfietsroutes. Het doel is het MAUF in 2024 in het BO MIRT vast te stellen. vanuit het landelijke samenwerkingsverband 'Tour de Force'.

- De MRA heeft in 2023 samen met de regio Utrecht het initiatief genomen om met alle landsdelen in Nederland een position paper op te stellen met daarin een pleidooi voor meer rijksmiddelen voor fiets. Dit initiatief is gekoppeld aan een soortgelijk initiatief van 'Tour de Force'. De focus van het pleidooi ligt op de thema's fietsverkeersveiligheid en een landelijk netwerk van doorfietsroutes. Het is de intentie om dit op enig moment In 2024 in te brengen bij de kabinetsformatie. Het pleidooi voor meer rijksmiddelen voor de fiets is één van de prioriteiten die in het Platform Mobiliteit bestuurlijk is afgesproken.
- Wegbeheerders, zoals gemeenten, zijn samen met de provincies en de Vervoerregio verantwoordelijk voor de uitvoering van het MRA-doorfietsroutenetwerk. De voortgang daarvan wordt gerapporteerd aan het Platform Mobiliteit. In 2023 (en begin 2024) is deze rapportage opgesteld door de Vervoerregio Amsterdam en provincies Noord-Holland en Flevoland. Nieuw en vernieuwend is dat deze rapportage niet alleen gaat over de doorfietsroutes in de metropoolregio Amsterdam, maar betrekking heeft op het gehele grondgebied van de drie genoemde regionale overheden. De Voortgangsrapportage Doorfietsroutes 2023 wordt in het Bestuurlijk Overleg Platform Mobiliteit op 7 maart 2023 vastgesteld.

Resultaten in 2023

- ✓ Door betrokken wegbeheerders (o.a. gemeenten) en regionale overheden is in 2023 gewerkt aan het realiseren van doorfietsroutes. Fietsroutes zijn gerealiseerd of in uitvoering genomen, studies zijn gestart naar verbetermogelijkheden. De rol van de MRA is hier gelegen in de onderlinge afstemming. Vooral waar het gaat om projecten die over de bestuurlijke grenzen heen gaan. Mooie voorbeelden van dergelijke studies zijn in 2023 de studie F205 Geniedijkroute Haarlem-Hoofddorp en de studie Doorfietsroute Corridor Amsterdam – Hoorn tussen Zaanstad en Hoorn. Hierin werken Vervoerregio Amsterdam en provincie Noord-Holland samen met de betreffende gemeenten.
- ✓ Toen in 2023 duidelijk werd dat de extra rijksmiddelen voor (grootschalige) fietsstallingen al door ProRail waren belegd in bestaande projecten, is het voornemen gestaakt om een MRA-voorstel te maken ter besteding van deze € 50 miljoen. In 2023

CONCEPT

was de opening van twee grote ondergrondse fietsstallingen bij Amsterdam Centraal Station het hoogtepunt: de stallingen worden goed gebruikt en het trok veel (inter)nationale aandacht voor onze regio.

✓ MRA Green Deal Fiets wil de kans benutten om het fietsgebruik in de regio te stimuleren. En zo bijdragen aan minder CO_2-uitstoot, betere bereikbaarheid, meer gezonde inwoners en vitale werknemers in de regio. Met eind 2025 als horizon wordt er gewerkt aan vier thema's. Zo'n twintig bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen werken met de overheden van de Metropoolregio Amsterdam samen in de Green Deal Fiets. Zo zal in 2024 het eerste fietsservicepunt nabij busstation Schiphol-Noord geopend worden en vinden gesprekken plaats over een mogelijk tweede fietsservicepunt in de regio. Door het programma START dat zich richt op de allerjongste kinderen (leeftijdsgroep t/m 6 jaar) en hun ouders hebben zo'n 900 kinderen leren fietsen op kinderdagverblijven en basisscholen. Ook is er een digitale beslistool ontwikkeld die werkgevers gaat helpen de goede arbeidsvoorwaarden te kiezen zodat hun werknemers meer de fiets gaan gebruiken voor dienstreizen en woon-werkverkeer. Om de impact van fietsstimulering te meten heeft de Green deal Fiets een zgn. waardecreatiemodel opgesteld dat in 2024 zal worden omgezet in een (voor overheden en bedrijven) hanteerbaar product dat helpt bij het monitoren van fietsbeleid.

CONCEPT

Uitvoeringslijn 3.3 - Duurzame en innovatieve mobiliteit

Doel: Regionaal uitwerking geven aan het thema mobiliteit van het Klimaatakkoord, verdere ontwikkeling van een regionaal netwerk van publieke oplaadpunten voor elektrisch vervoer, realisatie van kansrijke smart mobility-toepassingen binnen de MRA en mensen verleiden hun reisgedrag aan te passen om piekbelasting van het mobiliteitsnet tegen te gaan en keuzes voor duurzame mobiliteitsopties te stimuleren.

- Opstellen en uitvoering geven aan het Regionaal programma duurzame mobiliteit als uitwerking van de afspraken van het Klimaatakkoord op het gebied van mobiliteit
- Verdere uitvoering geven aan het project MRA-Elektrisch
- Duurzame en innovatieve mobiliteit aanjagen met pilots, prijsvragen en optreden als launching customer
- Kennis bijeenbrengen en ontsluiten over impactvolle mobiliteitsinnovaties en over de mogelijkheden om duurzame mobiliteit in gebiedsontwikkeling te stimuleren

Afstemming over deze uitvoeringslijn is belegd in: het Platform Mobiliteit

Activiteiten in 2023

- In 2023 zijn we gestart met een impulstraject om de uitvoering van duurzame mobiliteitsmaatregelen bij gemeenten te stimuleren, ondersteunen en aan te jagen.

Hierbij maken we gebruik van de Menukaart Duurzame Mobiliteit die CE Delft in 2021 voor ons heeft opgesteld, met duurzame mobiliteitsmaatregelen die gemeenten kunnen nemen.

- Onder de coördinatie van de Uitvoeringslijn RMP hebben de programmamanagers van het RMP, MRA Platform Smart Mobility, MRA-Elektrisch, de Regionale Uitvoeringsagenda Logistiek (RUAS) en Duurzaam Mobiliteitsgedrag (onderdeel van SBaB) met elkaar afgesproken gezamenlijk richting te geven aan het bereiken van de doelen uit het Klimaatakkoord voor wat betreft de duurzame mobiliteit. In 2023 zijn we gestart met gezamenlijke sessies om ieder zijn rol voor wat betreft de bijdrage aan duurzame mobiliteit concreet te maken.
- We hebben gemeenten aangejaagd om maatregelen te nemen voor duurzame en innovatieve mobiliteit, hebben kennisgedeeld, gemeenten verbonden en de voortgang gemonitord. Dit bestond onder andere uit:
  - Ontwikkeling van een potentietool
  - Bijdragen aan de doorontwikkeling van de landelijke RMP-monitor en prognosetool van CROW.
  - Een uitvraag voor een externe projectleider voor het maken van een monitoringsplan en het begeleiden van de bouw van de uiteindelijke monitor. Hiervoor is eind 2023 opdracht verleend. De werkzaamheden zijn begin 2024 gestart.

Resultaten in 2023

- ✓ Er is onder gemeenten een inventarisatie gedaan ten behoeve van het opstellen van regionale uitvoeringsagenda's voor duurzame mobiliteit
- ✓ Samen met de programmamanagers hebben we gekeken naar ieder zijn specialisatie van waaruit de bijdrage aan de duurzame maatregelen geleverd kan worden. Dat heeft geresulteerd in een drietal maatregelpakketten, namelijk:
  - Zero Emissie Zones
  - Werkgeversaanpak
  - MaaS, deelmobiliteit en hubs.

  Deze maatregelpakketten (bestaande uit meerdere maatregelen tegelijk) zijn vervolgens op advies van het DO Platform Mobiliteit doorgerekend (door CE Delft) op hun potentie en kosteneffectiviteit. De bedoeling is dat deze maatregelpakketten in combinatie met de behoeften van de gemeenten (zie Impulstraject) worden gebruikt bij het opstellen van de Regionale Uitvoeringagenda's Duurzame mobiliteit.

CONCEPT

- ✓ Er is een potentietool ontwikkeld die regelmatig geraadpleegd wordt door gemeenten. Doel van de tool is om inzichtelijk te maken wat mogelijke effecten zijn van maatregelen die zijn gericht op het bevorderen van duurzame mobiliteit.

Relevante links:
Menukaart Duurzame Mobiliteit
Potentietool maatregelen duurzame mobiliteit

CONCEPT

Verklarende lijst van woorden en afkortingen

Aanjaagbudget – een budget waar het MRA Bestuur over kan besluiten, vanuit waar financiele bijdragen beschikbaar kunnen worden gesteld om projecten aan te jagen
Acquisitie van bedrijven – pogen om bedrijven/ondernemingen te verleiden zich in de MRA te vestigen
Amsterdam Economic Board (Board) – een samenwerkingsverband tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de Metropoolregio Amsterdam (zie https://amsterdameconmomicboard.com). De **Economic Board Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.
Algemene Vergadering (AV) – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Alle deelnemers van de MRA vaardigen een bestuurder naar keuze af naar de AV. De Algemene Vergadering (AV) is het algemeen bestuur van de MRA. Zij controleert het bestuur en is de primaire link met de deelnemers.
Bedrijventerreinenstrategie – een ruimtelijk-economische strategie op schaal van de MRA, waarin regionaal afgestemd wordt over de benodigde ruimte voor bedrijven in de MRA
Bereikbare Steden – een Rijks-Regio project vanuit het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, zie ook: https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/bereikbare-steden-in-de-mra/
Bestuur – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Het Bestuur bestaat uit de burgemeester van Amsterdam, de CdK's van beide provincies, en zeven wethouders, verspreid afkomstig uit een van de inhoudelijke platforms. Het Bestuur is het dagelijks bestuur van de MRA, en stuurt op de uitvoering van de samenwerking.
Bestuurlijke gremia – structurele overleggen tussen bestuurders in de MRA; ook vaak aangeduid met de afkorting **BO (Bestuurlijk Overleg)**
Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) – een overleg tussen het Rijk en de regio's, waarin afspraken worden gemaakt over de ontwikkeling van de MRA
Brede Welvaart – een begrip van welvaart waarin breder wordt gekeken dan sec de materiele welvaart, maar waar bijvoorbeeld ook rekening gehouden wordt met zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, enzovoort.
BZK – het ministerie van binnenlandse zaken en koninksrijksrelaties
CCRI – Circular Cities and Regions Initiative; EU-initiatief op het gebied van circulariteit in steden en regio's
Circulair (-inkopen, -economie, -verwerking, etc) – het streven om de aanspraak op nieuwe grondstoffen zoveel mogelijk te beperken door grondstoffen her te gebruiken, en hier bij het ontwerp van producten op voorhand al rekening mee te houden

CONCEPT

Convenant Toekomst Bestendige Woningbouw – afspraken tussen overheden en ontwikkelaars, bouwers en corporaties over toekomstbestendige woningbouw. Zie ook: https://www.metropoolregioamsterdam.nl/website-voor-convenant-toekomstbestendige-woningbouw/

CROW - Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

Dashboard Logistieke Stromen – een instrument voor overheden en wegbeheerders dat inzichtelijk maakt welke goederen worden vervoerd in de provincies Noord-Holland en Flevoland

Deelnemers – de aan de MRA-samenwerking deelnemende gemeenten, provincies en de Vervoerregio Amsterdam

Deelregio's – de Metropoolregio Amsterdam is opgebouwd uit zeven deelregio's: Amsterdam, Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland, Almere-Lelystad, Regio Gooi- en Vecht en de IJmond

DMO – Destination Marketing Organisation; een organisatie die er op is gericht om een bepaalde locatie als attractieve bestemming te promoten voor bezoekers.

DO – directeurenoverleg, veelal ter voorbereiding op het BO (Bestuurlijk Overleg)

Energietransitie – de transitie van een energie aanbod gebasseerd op fossiele brandstoffen naar een energie aanbod gebasseerd op hiernieuwbare energiebronnen.

Governance – de wijze waarop een samenwerking, proces of project wordt aangestuurd

Green Deal Houtbouw – Green deal die er op is gericht om het bouwen met hout als duurzaam materiaal te bevorderen. Zie ook: https://mraduurzaam.nl/circulair/bouw/green-deal-houtbouw/

Large Scale Hydrogen Valley – een status die vanuit de EU gegeven kan worden aan regio's die een belangrijke functie (willen) hebben op het gebied van (de productie, het transport en/of het gebruik van) waterstof.

Herstructurering (bedrijventerreinen) – het opnieuw inrichten of opwaarderen van bestaande (vaak verouderde) bedrijventerreinen om de economische of ruimtelijke waarde te vergroten, al dan niet gepaard gaande met het inpassen van nieuwe functies

House of Hospitality – publiek-private samenwerking tussen overheden, ondernemers en kennisinstellingen op het gebied van de gastvrijheidseconomie, om ervoor te zorgen dat we een kwalitatief hoogwaardige hospitality sector hebben, met een duurzame arbeidsmarkt en een toekomstbestendig beroepsonderwijs.

House of Skills – een publiek-private samenwerking tussen overheden, ondernemers en kennisinstellingen die erop is gericht om programma's die gericht zijn op het ontwikkelen van vaardigheden te ontwerpen, om zo de personeelstekorten in de krapte sectoren op te lossen.

CONCEPT

Houtbouw – het bouwen (van woningen, kantoren, bedrijfspanden, etc) met het materiaal hout: een duurzame en circulaire manier van bouwen
Human Capital – menselijk capitaal; een begrip dat veelal gehanteerd wordt voor projecten of programma's die gericht zijn op de kracht van werknemers, om de mens als kapitaal factor in onze economie centraal te stellen en waar mogelijk erin te investeren om de productiviteit te vergroten.
Hydrogen Hub – een stelsel van installaties, bedrijven en voorzieningen op het gebied van waterstof
Hydrogen Valley – een regio waarin veel activiteiten plaatsvinden en/of bedrijvigheid is geconcentreerd op het gebied van waterstof
Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw – afspraken tussen overheden, projectontwikkelaars, bouwers, corportaties, enzovoort om de klimaatbestendigheid van nieuwbouw te borgen. Zie ook https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2021/09/BW-20b-bij-Klimaat-...-Afspraken-klimaatbestendige-nieuwbouw-MRA-Intentieovereenkomst-concept-juli-2021.pdf
Investeringagenda – een agenda waarin voor bepaalde thema's of projecten inzichtelijk wordt gemaakt welke publieke en private investeringen nodig zijn om de beoogde doelen te behalen.
Invest-NL – Investeringsmaatschappij van de landelijke overheid, gericht op het financieren van duurzame en innovatieve initiatieven.
Jaarplan – een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt wat voor het komende jaar is voorzien aan activiteiten en beoogde resultaten
Klimaatadaptatie – het bij gebiedsontwikkeling of de inrichting van onze omgeving rekening houden met het veranderende klimaat, door bijvoorbeeld vooraf al goed na te denken over waterberging of hittestress.
LLO – Leven lang ontwikkelen: een streven binnen het arbeidsmarkt beleid dat najaagt dat mensen zich hun leven lang blijven ontwikkelen
LNV – het ministerie van landbouw, natuur en visserij
MAAS – Mobility as a service: een term die duid op op maat gesneden (vaak innovatieve) initiatieven om de mobiliteit van personen of bepaalde doelgroepen te bevorderen
MAUF – meerjarig adaptieve uitvoeringsagenda fiets: een landelijke agenda om fietsmobiliteit te bevorderen
Metropoolregio Amsterdam (MRA) – een samenwerkingsverband (zie ook 'deelnemers'), en een geografisch gebied (bestaande uit het gebied van de deelnemende gemeenten)
Meerjarenbegroting – Financiele onderbouwing van de MRA Agenda, die elke vier jaar wordt vastgesteld (zoals afgesproken in de Samenwerkingsafspraken).
Meerkernigheid – zie polycentrisch model
METREX – europees netwerk van (metropool-) regio's

CONCEPT

MIRT – Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport; een overlegstructuur tussen het Rijk en de regio om afspraken te maken over de genoemde onderwerpen.
MKB Fonds (ROM InWest) – een van de twee fondsen van de ROM InWest, gericht op financiering van MKB-initiatieven.
MRA Agenda – het inhoudelijk kader waarin we als samenwerkende overheden in de MRA elke vier jaar onze doelstellingen en beoogde resultaten vastleggen. Deze wordt door alle deelnemers vastgesteld.
MRA Directie – de kern van het ambtelijke netwerk dat de regionale samenwerking ondersteunt. De medewerkers van de MRA Directie worden 'om niet' ter beschikking gesteld door de deelnemersm en zijn veelal een gedeelte van hun tijd werkzaam voor de MRA Directie en een deel van de tijd voor de moederorganisatie.
MTB – Multimodaal Toekomst Beeld: een toekomstbeeld waarin voor verschillende vervoersmodaliteiten is uitgewerkt wat onze stip op de horizon is als samenwerkende overheden
Netcapaciteit (en Netcongestie) – de capaciteit van ons electriciteitsnetwerk voor de transport van elektriciteit. Naar mate de vraag naar elektriciteit toeneemt, en ook steeds meer elektriciteit op nieuwe plaatsen wordt opgewekt (bijvoorbeeld door zonnecellen of windmolens), kan de capaciteit van het net tekortschieten, en netcongestie ontstaan
Netwerkaanpak Duurzame Logistieke Hubs – een gezamenlijke visie van de Vervoerregio Amsterdam, Provincie Noord-Holland en de MRA op logistieke knooppunten en de manier waarop deze ontwikkeld kunnen worden. Zie ook: https://smartmobilitymra.nl/samen-op-weg-naar-duurzame-logistiek-mra/
Noordzeekanaalgebied (NZKG) – de zone langs het Noordzeekanaal, tussen Velsen en Amsterdam, waar veel grote ruimtelijke vraagstukken samen komen. Het gebied kent een eigen (bestuurlijke) samenwerking, waarbij nauwe afstemming is tussen MRA en NZKG.
NOVEX – Nationale Omgevingsvisie Extra: de NOVEX is in feite de verdere uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie, waarin voor elk van de vijf in de MRA gelegen NOVEX-gebieden plannen worden gemaakt voor hoe hier de verstedelijkingsstategie uit te werken.
OCW – het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap
OpenResearch Platform – een digitaal platform voor kennisuitwisseling. Zie ook: https://openresearch.amsterdam/
Operationalisatie – uitwerking van hoe een bijvoorbeeld een afspraak, strategie, of beoogd doel in de praktijk zal worden uitgevoerd.
P&C Cyclus – Planning & Control Cyclus: een cyclus (vierjaarlijks en jaarlijks) waarin eerst inzichtelijk wordt gemaakt welke acties en resultaten voor een bepaalde (toekomstige) periode zijn voorzien en welke begroting daarbij nodig is, en waarin vervolgens nadien inzichtelijk wordt gemaakt wat daarvan terecht is gekomen.

CONCEPT

Plabeka – Platform Bedrijventerreinen en Kantoren, tegenwoordig onderdeel van het Platform Economie: een programma gericht op afstemming over ontwikkelingen op het gebied van kantoren en bedrijventerreinen, om overaanbod te voorkomen.
Platform – een vast terugkerend bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp. In de MRA hebben we drie platforms: een voor Ruimte, een voor Economie en een voor Mobiliteit
Polycentrisch Model – een model voor de verstedelijking van de MRA, dat uitgaat van een centrumgemeente (Amsterdam) en meerdere kleinere centrumgemeenten daaromheen (bijvoorbeeld Amstelveen, Lelystad of Haarlem) die gezamenlijk een samenhangend geheel vormen
Portefeuillehouders Overleg (PHO) – een tijdelijk bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp, dat op basis van actualiteit of urgentie bijeenkomt ten einde bepaalde doelen te bereiken of af te stemmen over zich voordoende problemen. Op dit moment zijn er PHO's voor Bouwen & Wonen, Erfgoed, Kunst en Cultuur, en Sociaal. In het verleden waren er ook PHO's voor Duurzaamheid en Landschap.
PPLG – Provinciaal Programma Landelijk Gebied. Zie ook: https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Provinciaal_Programma_Landelijk_Gebied
PPS – Publiek Private Samenwerking; formele samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en/of sociaal maatschappelijke instellingen ten einde gemeenschappelijke doelen te bereiken.
PVE – Programma van Eisen; een document waarin bepaalde kaderstellende randvoorwaarden zijn opgenomen voor een project of progamma
aadtafel – een adviesorgaan voor de Metropoolregio Amsterdam, waarin raads- en Statenleden vanuit alle deelnemers zitting hebben. De Raadtafel kan gevraagd en ongevraagd advies geven op processen in de MRA, en dan met name op hoe raden en Staten daar goed op aangehaakt kunnen worden. Zijn geven nooit inhoudelijk advies.
RES – regionale energie strategie: regionale plannen om de verduurzaming van ons energiesysteem te bevorderen
RMP - het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP) voor de MRA, dat voortkomt uit het Klimaatakkoord, fungeert als een regionale paraplu m.b.t. de duurzame mobiliteit
ROM (Inwest) – de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor het Noord-Hollandse deel van de Metropoolregio Amsterdam. **Horizon Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.
Samenwerkingsafspraken – het kaderdocument waarin de samenwerkende overheden in de MRA met elkaar vastleggen hoe zij met elkaar samenwerken. Wordt elke vier jaar geactualiseerd.
SBAB – Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid; een samenwerkingsprogramma tussen de MRA en de Rijksoverheid over mobiliteit en bereikbaarheid

CONCEPT

Schaalsprong (OV) – een opschaling en uitbreinding van het openbaar vervoer(snetwerk) die nodig is om de verdere groei van de MRA mogelijk te maken
Smart Mobility – slimme en innovatieve toepassingen om de mobiliteit van mensen of goederen te bevorderen
State of the Region – een jaarlijks evenement dat de MRA, de Amsterdam Economic Board, Amsterdam & Partners en de gemeente Amsterdam organiseren om de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal-maatschappelijke instellingen te bevorderen
Techconnect – een programma in de MRA gericht op het stimuleren en opleiden van talent voor de ICT sector om zo de arbeidstekorten in deze sector terug te dringen
TEN-T – Trans-European Transport Network; Europees beleid gericht op het ontwikkelen van een europees transportnetwerk
Termijnagenda – een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke onderwerpen wanneer in welke bestuurlijke overleggen aan de orde komen, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.
TOMAS – een initiatief van overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen om samenwerking en kennisdeling op het gebied van talentontwikkeling te stimuleren.
Transitiefonds (ROM InWest) – een van de twee fondsen van de ROM InWest, gericht op financiering van intiatieven op het gebied van de grote transities waar we voor staan op het gebied van duurzaamheid.
Triple Helix Samenwerking – de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Tegenwoordig wordt ook vaak gesproken over quadruple helix samenwerking; dan worden de sociaal-maatschappelijke instellingen ook betrokken
Uitvoeringslijn – De huidige MRA Agenda (2020-2024) bestaat uit uitvoeringslijnen: dit zijn onderwerpen of thema's waar we als MRA op samenwerken.
Verantwoording - een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat
Versnelling Woningbouw – een programma gericht op het versnellen van de nieuwbouw productie van woningen om de terkorten op de woningmarkt in de MRA terug te dringen.
Verstedelijkingsstrategie – een strategie die de MRA samen met het Rijk heeft opgesteld voor de toekomstige verstedelijking van de MRA, met daarin ook afspraken over de inzet hiervoor van Rijk en regio. De samenwerking voor de verstedelijkingsstrategie heeft geleid tot een gezamenlijk vastgesteld **Verstedelijkingsconcept** voor de MRA. Zie ook: https://www.metropoolregioamsterdam.nl/wp-content/uploads/2021/12/MRA-Verstedelijkingsconcept-eindversie-november-2021.pdf

CONCEPT

Vervoerarmoede – het door stijgende prijzen van vervoer armer worden van delen van de bevolking. Naar mate de prijzen van vervoer hoger worden, gaat een steeds groter deel van het inkomen op aan het bekostigen van vervoer, wat voor mensen met een laag inkomen lastiger te dragen is dan mensen met een hoog inkomen.

Voortgangsnota – een informatief document waarin de deelnemers van de MRA Samenwerking jaarlijks worden geinformeerd over de activiteiten die het voorgaande jaar zijn uitgevoerd, en de resultaten die daarbij zijn behaald

Volkshuisvestingsfonds – een fonds van de Rijksoverheid (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) gericht op de vergroting van de leefbaarheid in gebieden en het financieren van de verduurzaming van de woningvoorraad in de meest kwetsbare gebieden

WBI - Woningbouwimpuls; een fonds van de Rijksoverheid (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) gericht op het stimuleren van woningbouw

WiMRA – wonen in de MRA: een grootschalig onderzoek naar de woningmarkt in de MRA, dat tweejaarlijks wordt uitgevoerd

Woon-Werkbalans – de relatie tussen de plekken waar mensen werken en de plekken waar mensen (kunnen) wonen. Dit gaat daarmee enerzijds over pendel/mobiliteits stromen tussen gebieden waar mensen wonen en de gebieden waar mensen werken, maar ook over het vraagstuk of je betaalbare woningen kunt bijbouwen daar waar veel werk is geconcentreert.

Voortgangsnota - een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.

ZES – Zero Emmissie Stadslogistiek; een programma gericht op het stimuleren van schone logistiek in stedelijke gebieden.

Zero Emissie Zones – Zones die sommige gemeenten instellen, waarbinnen voertuigen geen schadelijke stoffen mogen uitstoten

CONCEPT